Årsberetning

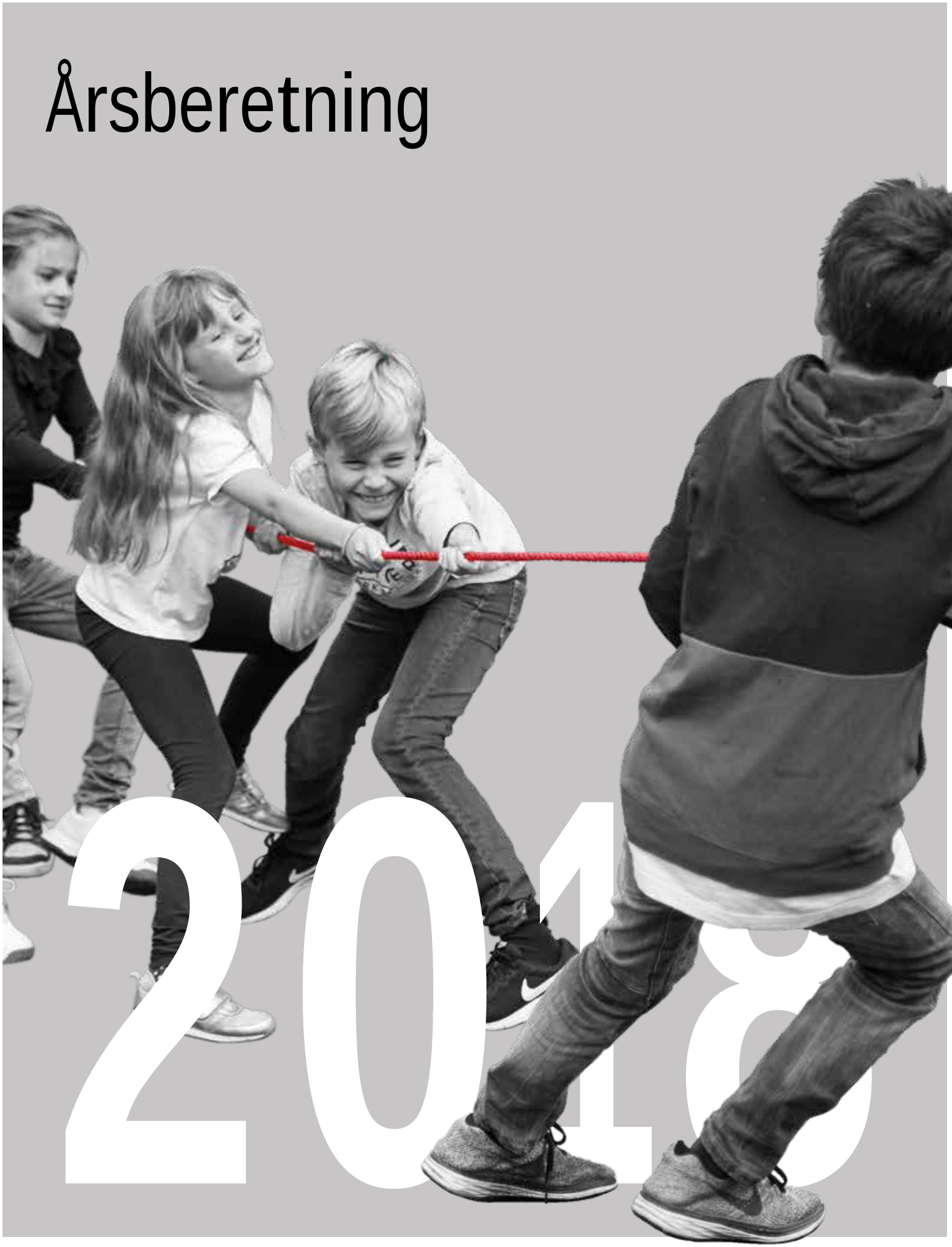

2018

Danmarks Private Skoler
grundskoler & gymnasier

Årsberetning 2018

Udgivet oktober 2018
Af Danmarks Private Skoler
– grundskoler og gymnasier (Stiftet 1891)

Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K
Tlf. 33 30 79 30
info@privateskoler.dk
www.privateskoler.dk

Redaktion: Karsten Suhr, Søren T. Lodahl og Simone Dalsgaard
Layout: Christina Bruun Olsson
Foto: Ebbe Forup Fotografi
Tryk: Tarm Bogtryk A/S

ISBN: 978-87-9985524-6-8
ISBN (PDF): 978-87-9985524-7-5

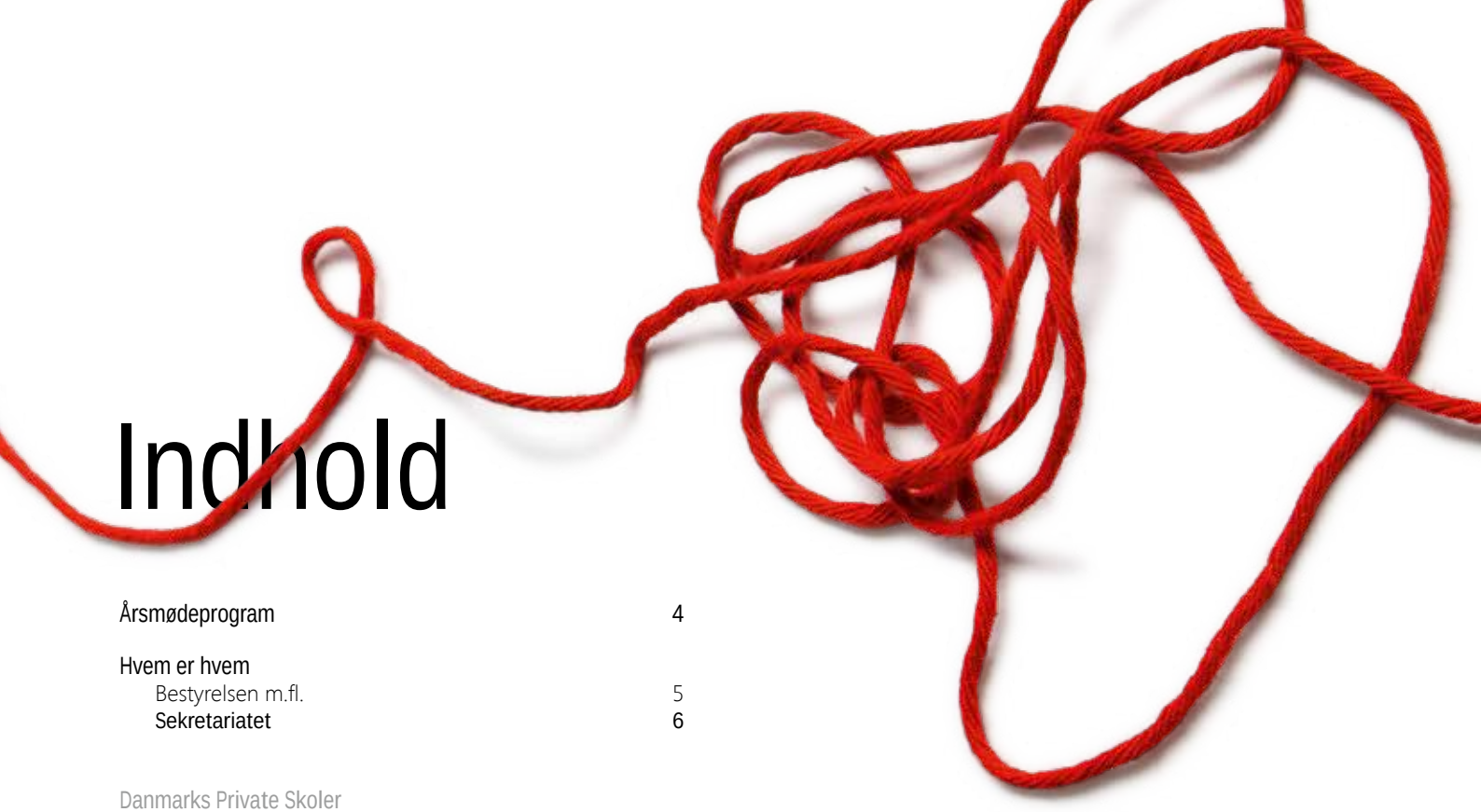

Indhold

Årsmødeprogram 4

Hvem er hvem
- Bestyrelsen m.fl. 5
- Sekretariatet 6

Danmarks Private Skoler
Hvor står vi? 9

Skolen og ansvaret
Prolog 11

Skolen og ansvaret I
"Friheden" 12
- Frit skolevalg – for alle 12
- Tidens Skole – Skole til tiden 14
- God nok til at være fri? 19
- Friheden er ikke gratis 23

Skolen og ansvaret II
"Pejlemærket" 24
- Er de private skoler for alle? 24
- Skolen stiller krav 30
- Skolen som forebyggende instans 34

Skolen og ansvaret III
"Værdierne" 36
- Fra værdi til konkret initiativ 36
- Den værdifulde arbejdsplads 42

Skolen og ansvaret
Epilog 44

Danmarks Private Skoler
Hvad gør vi? 47

Tal og statistik 50
Resultatopgørelse for DP 2017 54
Balance for DP 2017 55
Forslag til kontingentstruktur og kontingent for 2019 56
Budget 2019 57
Kursuspuljer budget 58

Medlemsskoler 60

Årsmøde

Foreningen, Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier, holder ordinært årsmøde fredag d. 26. oktober og lørdag d. 27. oktober 2018 på Hotel Nyborg Strand.

Årsmødets dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Fremlæggelse af regnskab 2017 til godkendelse. (Regnskab for 2017 er at finde i denne skriftlige årsberetning)
4. Indkomne forslag
5. Fremlæggelse af budget 2019 til godkendelse, herunder fastsættelse af kontingent for 2019. (Forslag til budget, kontingentstruktur og kontingent er at finde i denne skriftlige årsberetning)
6. Valg af:
   a) Bestyrelsesmedlemmer
   På valg som repræsentanter for skolernes bestyrelser er:
   – Susanne Mäkelä Green, Interskolen, Aarhus (Kan ikke modtage genvalg)
   – Trine Aarskov Friis, Forældreskolen, Aarhus (Kan ikke modtage genvalg)

   På valg som repræsentanter for skolernes ledelser er:
   – Bo Mehl Jørgensen, Frederikssund private Realskole (Er villig til genvalg)
   – Poul Sørensen, Fredericia Realskole (Kan ikke modtage genvalg)

   b) Bestyrelsessuppleanter
   På valg er:
   – Maja Faust Rasmussen, medlem af bestyrelsen ved Interskolen
   – Dan Ingemann Jensen, skoleleder ved Sct. Ibs Skole

   c) Statsautoriseret revisor
   På valg er:
   Søren Jensen, Deloitte A/S
7. Eventuelt

Program

Fredag d. 26. oktober

Kl. 9.30: Ankomst, registrering og kaffe

Kl. 10.00: Velkomst

Kl. 10.10: Underholdning v. Sejrgaardsskolen

Kl. 10.40: Oplæg ved Leo Komischke-Konnerup, chefkonsulent ved UC-Syd.
Ekspert i frie skoler og ungdomsuddannelser

Kl. 12.00: Frokost

Kl. 13.00: Oplæg ved Bertel Haarder, medlem af Folketinget, tidligere Undervisningsminister m.m.

Kl. 13.45: Kaffepause

Kl. 14.00: Årsmødet åbnes officielt. Valg af dirigent

Kl. 14:10: Bestyrelsens beretning

Kl. 15:40: Årsmødet fortsætter i henhold til dagsorden

Kl. 19.15: Velkomstdrink før festmiddag

Kl. 19.30: Festmiddag
Underholdning ved Huxi Bach samt Signe Stæhr Kvartet

Lørdag d. 27. oktober

Kl. 9.00: Godmorgen

Kl. 9.10: Årsmødet genoptages

Kl. 10.25: Oplæg ved Peter Lund Madsen, forsker, forfatter og radiovært.
Ekspert i hjernens udvikling

Kl. 12.00: Tak for denne gang

Hvem er hvem?

Bestyrelsen:

Karsten Suhr,
(formand)

Trine Aarskov Friis,
(næstformand),
tidl. bestyrelsesformand
på Forældreskolen, Aarhus

Bo Mehl Jørgensen,
(næstformand),
skoleleder på Frederikssund
private Realskole

Hans Myhrmann,
skoleleder på
Randers Realskole

Sven Jensen,
bestyrelsesformand
på Privatskolen Als

Poul Sørensen,
tidl. skoleleder på
Fredericia Realskole

Allan Bruce Corfitsen,
bestyrelsesformand
på Roskilde private
Realskole

Susanne Mäkelä Green,
tidl. bestyrelsesformand
på Interskolen, Aarhus

Observatør i bestyrelsen:
– Crilles Bacher, Høje Taastrup Private Gymnasium

Suppleanter til bestyrelsen:
– Maja Faust Rasmussen, medlem af bestyrelsen ved Interskolen
– Dan Ingemann Jensen, skoleleder ved Sct. Ibs Skole

Statsautoriseret revisor:
– Deloitte A/S v. Søren Jensen

Forretningsudvalg:
– Karsten Suhr (formand)
– Trine Aarskov Friis
– Bo Mehl Jørgensen
– Søren T. Lodahl, DP

Forligsnævn:
– Poul Sørensen
– Hans Myhrmann
– Sven Jensen (suppleant)

Fordelingssekretariatet:
– Poul Sørensen (formand)
– Karsten Suhr
– Hans Myhrmann
– Helle Brinch (Bagsværd Kostskole og Gymnasium)

Voldgi□sret:
– Karsten Suhr
– Susanne Green

Certificeringsudvalget:
– Simone Dalsgaard, DP (næstformand)

Gymnasieudvalg:
– Crilles Bacher (formand) Høje Taastrup Private Gymnasium

Udvalg for videndeling og skoleudvikling, UVS:
– Hans Myhrmann (formand)
– Poul Sørensen
– Sven Jensen
– Jørgen Korsager (Taastrup Realskole)
– Rikke Vigilius (Helsinge Realskole)
– Jimmy Burnett Nielsen (Bagsværd Kostskole og Gymnasium)
– Søren T. Lodahl, DP
– Tine Brandsborg, DP

Tilknyttede netværk og foreninger:
– Den Danske Sommerskole: Poul Sørensen (repræsentant)
– Gymnasieinspektorer v. Erik J. Hansen, DP
– Selvevalueringsnetværket v. Simone Dalsgaard, DP
– Danish International Schools Network, DISN Jenny Roed-Thomsen (formand)
– Kostskolerne v. Kostskoler.dk
– Foreningen af katolske skoler, FAKS Dan Ingemann Jensen (formand)
– Foreningen for administrativt personale, FGS Vibeke Kilde (formand)
– DP-seniorer, Kurt Andersen (formand)
– Forening for pædagogiske afdelingsledere Michael Holm-Møller (formand)
– Viceskolelederne Peter Hugger (formand)
– Talentcamp.dk v. Anders Friis Frand-Madsen

Æresmedlemmer:
– Hans Jørgen Jørgensen
– Henning Romme
– Mogens Bregendahl
– Anders Langskov
– Peter Løgstrup
– Ebbe Forsberg
– Kurt Ernst

Hvem er hvem?

”Hv

Sekretariatet:

Navn
Søren T. Lodahl

Titel
Sekretariatschef,
ansat december 2001

Hvad jeg laver?
Kigger man i min kalender, er der en del møder og planlagte aktiviteter inde og ude af huset.
Ser man nærmere på indholdet, handler det meget om samtale, dialog, sparring og koordinering med såvel ansatte i sekretariatet som eksterne samarbejdspartnere.

Om jeg spiller et musikinstrument?
Ja. Guitar. Gerne med strøm på.
Jeg har lige købt en guitarlele (6-strenget ukulele) og plager familien med den.

Navn
Nicolas No Richter

Titel
Chefkonsulent,
ansat marts 2009

Hvad jeg laver?
Kort fortalt har jeg ansvar for rådgivningen af skolerne om personaleforhold, overenskomster m.v.
Jeg bruger megen tid på intern sparring og møder med faglige organisationer. Desuden laver jeg konkret skolerådgivning. Jeg er ofte ude på skolerne og holde møde om det ene eller det andet.

Min vildeste madoplevelse:
Restaurant Clou i København. Deres kombination af mad og vin. Vi fik bl.a. en hvidvin krydret og med smag af kanel. Kunne den virkeligt bruges til andet en hvid gløgg? Det kunne den! Til torsk med sprød sølvtang. Kok og sommelierens arbejde gik op i en højere enhed.

Navn
Simone Dalsgaard

Titel
Kommunikationsansvarlig chefkonsulent,
ansat november 2010

Hvad jeg laver?
Jeg arbejder med foreningens kommunikation og interessevaretagelse, herunder strategi, koordination og ”produktion af kommunikation”, f.eks. til presserum og sociale medier.
Jeg skriver også høringssvar. Jeg deltager ligeledes i en del møder i det relationsskabende arbejde. I forhold til rådgivning af medlemsskolerne er tilsyn, undervisningens kvalitet og forældre/elevproblematikker mine områder.

Om jeg har en hemmelig last?
Hvis jeg siger det, så er den jo ikke hemmelig mere!

Navn
Erik Juul Hansen

Titel
Chefkonsulent,
ansat januar 2017

Hvad jeg laver?
Jeg arbejder primært med rådgivning af gymnasierne. Det har jeg gjort i 26 år nu. Opgaverne varierer en del. Igennem en periode har jeg beskæftiget mig en del med gymnasiereformen og dens følger. Og ikke mindst med de udvidede muligheder de private gymnasier har fået for at skabe en endnu skarpere profil.

Hvad jeg gerne vil se i TV?
Jeg nyder at se Brøndby slå FCK i Superligaen. Det gør det også sjovere at komme på arbejde om mandagen, når man deler kontor med Rasmus. Han holder med FCK.

Navn
Thomas Sørensen

Titel
Konsulent,
ansat august 2015

Hvad jeg laver?
Jeg arbejder med og rådgiver i overenskomster for ledere, lærere og børnehaveklasseledere, tjenstlige sager/opsigelser, tilskudsregler, vedtægter og persondata. Desuden med tilsyn, krav til undervisning og prøver og eksamener.

Hvilket køkkenredskab jeg helst ikke ville undvære?
Før i tiden ville jeg have svaret en god kniv eller en god pande. Lige for tiden er det en god højstol, hagesmæk og vådservietter, der er de mest nødvendige redskaber i mit køkken!

ad jeg laver?”

”... hemmelig last”

”... bog jeg læser”

Navn
Rasmus B. Andresen

Titel
Fuldmægtig,
ansat februar 2016

Hvad jeg laver?
Jeg rådgiver bl.a. i spørgsmål inden for overenskomsterne og arbejdsmiljø. Desuden i persondataforordningens indflydelse på skolerne og i spørgsmål, der vedrører elever og forældre. Det kan f.eks. være spørgsmål omkring forældremyndighed, underretninger, tilsyn med elever og processen i forbindelse med ophør af samarbejdet mellem skole og hjem.

En god dag i kantinen for mig?
Dem er der heldigvis rigtig mange af! Men en særlig god dag er, når jeg ved, at der er sejfilet, og jeg er ude af huset!

Navn
Heidi Andersen

Titel
Fuldmægtig,
ansat august 2017

Hvad jeg laver?
Jeg er en del af rådgiverteamet. Min primære opgave er at rådgive skolerne indenfor overenskomster, ansættelsesvilkår, arbejdstid og lønforhold for lærere, pædagoger, administrativt personale og teknisk personale.

Hvor min seneste rejse gik hen?
Til London. Jeg har tidligere boet i London, da jeg studerede på Universitet. Jeg rejser derfor gerne tilbage et par gange om året. Det er en fantastisk by, som jeg aldrig bliver træt af at opleve.

Navn
Randi Kristiansen

Titel
Kommunikations–medarbejder,
ansat august 2018

Hvad jeg laver?
Jeg er foreningens nye kommunikationsmedarbejder. Jeg opsøger og udfolder bl.a. historier fra medlemsskoler. Jeg er stadig i gang med at lære sektoren og opgaverne at kende. Jeg ser frem til at blive mere fortrolig med det hele.

Hvor jeg gerne ville rejse hen?
Jeg har lige været på autocamper-tur i Canada i en måned, så det er svært at slå. Måske Cuba?

Navn
Anette Holmgren

Titel
Bogholder,
ansat december 1997

Hvad jeg laver?
Alt der vedrører regnskab for foreningen Danmarks Private Skoler, desuden for FAKS, Bondes Fond og Vikarkassen. Jeg arbejder med fakturering, løn, udbetaling af tilskud til kurser og uddannelser og meget mere!

Hvad jeg helst vil bruge en fridag på?
Mange ting: At være sammen med familien, ikke mindst vores tre dejlige børnebørn, en tur i teatret eller i biografen ...

Navn
Birgit Larsen

Titel
Administrativ medarbejder,
ansat februar 2013

Hvad jeg laver?
Jeg passer telefon/omstillingen, gør klar til møder, koordinerer og bestiller lokaler til interne møder og løser en masse andre ad hoc opgaver; kopiering, opdatering af medlemsoplysninger, bestiller håndværkere, kontakter rengøringen, samarbejder med kantinen.

Hvad jeg absolut ikke bryder mig om?
Sild!

Navn
Tine B. Brandsborg

Titel
Kursus- og webkoordinator,
ansat august 2011

Hvad jeg laver?
Jeg har ansvaret for logistikken omkring de kurser og arrangementer, som foreningen afholder. Desuden står jeg for opdatering af foreningens hjemmeside, udsendelse af nyhedsbrev og “telefonpasning”.

Hvilken bog jeg læser i øjeblikket?
Jeg har gang i lidt forskellige! Umberto Eco's: “Dronningen Loanas mystiske flamme”, og når jeg trænger til en pause fra den, så læser jeg “Britt-Marie var her” af Fredrik Backman. På min daglige togtur mellem Køge og København hører jeg lydbøger. Lige for tiden “Svøm med dem, som drukner” af Lars Mytting.

Danmarks Private Skoler
Hvor står vi?

Der er så mange gode historier derude på de private skoler – på grundskolerne og de gymnasiale uddannelser, så meget at blive inspireret af, så mange resultater at være stolt af. Vidt forskellige skoler – og alligevel – alle skoler med rødder i en tradition, hvor det private initiativ skaber den uddannelse og dannelse tiden og samfundet har behov for. De private skoler er forankret i det formål og de værdier, som dem, der tog initiativet til skolen, fandt, var kendetegnende for "den gode skole". Værdierne bæres videre, uanset at dem, der satte ord på dem, er væk. Værdierne kan sanses i det daglige. De giver mening og mærkes hos skolens aktører. Den enkelte private skoles evne til at være tydelig om hvad den er og ikke er – og til at gøre det, den siger, den gør – er uden tvivl årsag til succes. "Masser af succes og det der hører til".

"Men ..." Der er nogen derude, der ikke synes, at de private skolers succes er så fed. Sektoren vokser. Elevtallet vokser. Der bliver flere private skoler og jo flere, jo mindre tilbøjelige er politikerne til at lade skolerne beholde frihedsgraderne. Samtidig er flere politikere, ansatte i embedsværket, medier og meningsdannere slet ikke klar over betydningen af den tradition, der ligger bag de private skoler, og de forstår ikke frihedsrettighedernes betydning.

Succes eller brændende platform?

"Hvorfor findes der egentlig private gymnasier?", spørger en undervisningsordfører i ramme alvor. "De private skoler fremstår forkælede og frelste og lidt som om, de er på frihjul", udtaler en anden politiker med indflydelse på skole- og uddannelsespolitik, mens en tredje taler om manglende tillid: "Vi har haft tillid til, at privatskolerne fungerede, som de skulle, men nogle sager har modbevist dette. Vi er meget opmærksomme. Tilliden er brudt!". En fjerde politiker taler om ansvar: "Privatskolerne skal tage et større samfundsansvar, f.eks. på det sociale område. Det forventer vi af dem!" Masser af succes? – Eller en brændende platform?

Skolen nærmest skolen

Værdierne på den enkelte private skole gør det muligt at prioritere, handle og skabe, og værdierne muliggør, at skolen kan forklare sig selv over for omverdenen. I hvert tilfælde den omverden, der er skolen nærmest. Men kan den private skole forklare sig selv til en større omverden og uden for den lokale kontekst; som en del af en sektor; de frie skoler? Og er den villig til det?
Sidste vinter lavede kommunikationsvirksomheden Radius med hjælp fra Epinion, på vegne af foreningen, en undersøgelse, der bl.a. skulle afklare, om forældre til børn på private skoler kunne forestille sig at være ambassadører for den private, frie skolesektor, og f.eks. tale de frie skolers sag ved en opstået trussel om en fundamental indskrænkning af skolernes frihedsrettigheder. Den "vogn" vil forældrene ikke ret gerne spændes for. Privatskoleforældre vil dog gerne tale om deres egen skole, og hvorfor den er god og det bedste valg for deres barn.

Forældrene føler sig ikke særlig ramt af den offentlige debat, hvor de private skoler skydes meget i skoene. "Det er jo ikke på vores skole. Men den anden privatskole i byen!". En meget interessant observation i undersøgelsen er netop den, at nogle forældre på de private skoler, og måske også andre aktører på skolerne, selv er mytebærere, når det kommer til sektorens renommé som en elitær størrelse, der ikke tager socialt ansvar, udskriver elever efter for godt befindende etc.

I brechen for de private skoler

Det er nu engang foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier, der er sat i verden for at tale de private skolers sag, for at forsvare retten til det holdningsbaserede, alternative skolevalg; retten til de private skoler, retten til friheden:

- Vi skal sikre de private skolers betydende placering i det samlede skolebillede
- Vi skal bevare forældre og elevers ret til et frit skolevalg, uanset deres økonomiske formåen
- Vi skal sikre friheden til at drive frie og uafhængige private skoler
- Vi skal sikre muligheden for et værdi- og holdningsbaseret alternativ til den offentlige skole
- Vi skal støtte de private skoler, der inden for de til enhver tid gældende love og tilknyttede bestemmelser ønsker at drive en fri privat skole på et demokratisk grundlag.

Foreningen har naturligvis brug for skolernes, forældrenes og elevernes opbakning, når vi går i brechen for sektoren, f.eks. på de sociale medier; Twitter, Facebook og LinkedIn, og når vi laver konkrete aktiviteter målrettet politikere, medier m.v. Men hvad vi især har brug for, er de gode konkrete eksempler ude fra skolerne, der kan bruges som argument for det, der for os er så indlysende, men for andre knapt så meget; at de private skoler i Danmark er et aktiv for samfundet, at de bidrager til samfundets og fællesskabets målsætninger, at de private skoler udnytter det spillerum, de har, innovativt og inspirerende.

De konkrete eksempler er guld værd for foreningen for at nå målene:

- Et styrket omdømme for de private skoler blandt politiske aktører
- En styrket politisk indflydelse og gennemslagskraft for de private skoler
- Et styrket kendskab til de private skoler og den frie skoletradition blandt de politiske aktører.

Med det gennemgående tema "Skolen og ansvaret" vil vi på de kommende sider i beretningen fortælle om nogle af de sager og udfordringer, der har optaget foreningen i løbet af året – og forsat gør det. Vi vil uddybe vores opfattelse af, hvad det vil sige at tage samfundsansvar som privat skole. Vi vil ligeledes give eksempler på, hvordan vi gennem vores kommunikation og politiske interessevaretagelse søger at nå de strategiske mål.
Danmarks Private Skoler – Hvor står vi? Hvad sker der? Hvad gør vi?

God læselyst

Skolen og ansvaret
Prolog

”De private skoler skal tage socialt ansvar” Igen og igen bliver skoler og forening mødt med dette krav. Igen og igen bliver skoler og forening mødt med den opfattelse, at de private skoler, grundskoler og gymnasier, ikke tager samfundsansvar.

De private skoler er gode til at tage socialt ansvar, selvom de ofte bliver kritiseret for det modsatte. Vi skal have aflivet myten. Foreningen vil tage politikere, medier og meningsdannere med på skolebænken for at vise, hvad der i virkeligheden sker på de private skoler, og lokalt må skolerne sætte det sociale ansvar på dagsordenen: Hvad gør vi allerede? Hvordan gør vi omverdenen opmærksom på det, vi gør? Hvad kan vi gøre bedre? Hvad kan vi gøre af nyt?

Hvad taler vi om?

Hvad taler vi egentlig om, når vi taler om ”socialt ansvar”? Når man følger debatten, får man hurtigt den opfattelse, at socialt ansvar udelukkende handler om håndteringen af og antallet af bestemte, svagere, elevgrupper på de private skoler. Det handler det også om. Men efter foreningens mening skal begrebet socialt ansvar opfattes bredere:

“Socialt ansvar er summen af en skoles sociale tiltag i relation til eleverne – aktiviteter, der fremmer sociale mål – og resultaterne af disse. De sociale tiltag kan være rettet mod individet og fællesskabet i skolen, men med det underlæggende formål at handle til gavn for samfundet.”

Rødderne

Samfundsansvaret er en del af de private skolers rødder. En del af vores DNA. De private skoler har altid været et udtryk for tiden og samfundets behov. Det frie skolevalg og forældrenes indflydelse har udviklet skolen i Danmark. Uddannelseshistorisk har de private skoler haft en stor betydning som fundament for social mobilitet og for en demokratisering i forhold til adgangen til uddannelse. Allerede i 1700-tallet tog forældre initiativ til de private realskoler, fordi de ønskede deres børn anderledes undervist, og samtidigt ønskede forældrene også, at deres døtre skulle gå i skole. Derfor oprettedes de private pigeskoler. Det var revolutionerende dengang.

De private realskoler var de første skoler i Danmark med fokus på anvendelige kundskaber og erhverv. Realskoleformen og tankegangen – skolen, der uddanner og danner til det praktiske liv – var 100 år senere en integreret del af den offentlige skole i Danmark.

Pejlemærket

Det er et pejlemærke for de private skoler, at ALLE skal blive så dygtige som muligt, uanset deres udgangspunkt. Nutidens skoler er naturligvis både for piger og drenge. I dag handler ”den bedst mulige skolegang for alle” mere om de private skolers målsætninger for elever med særlige profiler, skolernes strukturerede aktiviteter med elevernes trivsel, undervisningsmiljø og fællesskab, skolernes aktiviteter ved bekymring for eller konstateret mistrivsel blandt elever og naturligvis skolernes resultater i relation til elevernes socioøkonomiske profil; de sociale og faglige resultater og overgange til uddannelse og job.

At alle skal have mulighed for uddannelse og dannelse er en del af de private skolers historie. Friheden og det værdibårne er det, der giver de private skoler mulighed for at være nyskabende, men samtidig traditionsbevarende. Hermed bidrager de private skoler til skolen og samfundet generelt.

Værdierne

Det frie skolevalg stiller krav til skolernes kvalitet, derfor er det spændende at åbne dørene til de enkelte private skoler. Enhver privat skole har frihed til at møde sine opgaver innovativt, så længe det sker uden at bryde samfundets tillid. Friheden kan man blive inspireret af. På de private skoler kan man effektivt tage initiativ til at gøre tingene anderledes. Her må man rettidigt vurdere, hvilken dannelse og uddannelse eleverne skal have for at klare sig nu og i fremtiden, men i samklang med skolens traditioner og de grundlæggende værdier. Det er værdierne, der gør forskellen.

De private skoler tager samfundsansvar. Det private initiativ skabte og skaber fortsat den skole og de uddannelsesmuligheder, samfundet har behov for.

Skolen og ansvaret I "Friheden"

Kan vi kalde os for frie og private skoler, hvis vi skal honorere for mange krav og acceptere for mange begrænsninger? At være fri og privat grundskole eller fri og privat gymnasial uddannelse giver kun mening med tilstrækkelige frihedsgrader, så det bliver muligt at være et alternativ til den o□entlige skole. Kan vi finde en balance mellem ønsket om politisk konsensus og fastholdelsen af vores rettigheder? Kan vi finde det rette forhold mellem friheden og ansvaret? Det skal vi! Vi skal fortsat vise omgivelserne, hvordan man også kan drive skole, undervisning og fællesskab, uden at være mainstream og ens. Nye ideer skal turde testes, ligesom frihedsgraderne, som er tildelt, skal afprøves.

Frit skolevalg – for alle

De private skoler har eksisteret gennem flere hundrede år. Gennem mange, mange år har forældre kunnet vælge mellem folkeskoler og frie grundskoler til deres børn, ligesom forældre også har kunnet vælge at undervise deres børn hjemme. I Danmark er der undervisningspligt, ikke skolepligt.

I 2005 blev det frie skolevalg udvidet, så forældrene også fik ret til at vælge en anden folkeskole end distriktsskolen. Denne ret blev lovfæstet i 2012. I 2017 valgte 16,7 % en fri grundskole, 68,3 % valgte distriktsfolkeskolen og hele 15 % valgte en anden folkeskole end distriktsfolkeskolen.

Friheden til at vælge skole er heldigvis ikke kun begrænset til et valg mellem frie og offentlige grundskoler, men også mellem private gymnasiale uddannelser og offentlige. I dag går mere end 80 % af børnene i Danmark i en offentlig grundskole og flere end 95 % af gymnasieeleverne på et offentligt gymnasium.

Ingen børn eller unge er ens. Ligesom deres forældre har de forskellige værdier og holdninger til dannelse og undervisning. Heller ingen skoler er ens, ikke engang folkeskolerne, selvom denne skoleform oftest bliver omtalt i bestemt ental. Derfor vælger forældre skoler efter skolernes omdømme, værdigrundlag og faglige niveau (Danmarks Statistik 2017).

Bevidste valg

Forældre har i årtier vægtet at kunne vælge mellem forskellige daginstitutioner og har undersøgt såvel vuggestuer som børnehaver for derigennem at finde den bedste institution til deres barn. Dette har været fuldt accepteret af det politiske system. Flere og flere forældre er også optaget af valget af skole. Dette har resulteret i en øget interesse for det frie skolevalg. Flere vælger en anden folkeskole end distriktsfolkeskolen, og de frie skoler er vokset i både antal og størrelse. Undersøgelser viser, at den seneste stigning i andelen af børn på fri- og privatskoler primært kan henføres til elevtilgangen i 0.klasse, mens antallet af skoleskift i skoleforløbet ikke er stigende. Det er positivt, at forældre allerede fra børnenes skolestart tager stilling, vælger efter deres værdier og holdninger, og at skolerne, uanset om det er folkeskoler eller private skoler – fastholder elever og forældre.

Frit skolevalg.
Elevfordeling, grundskolen 2017:

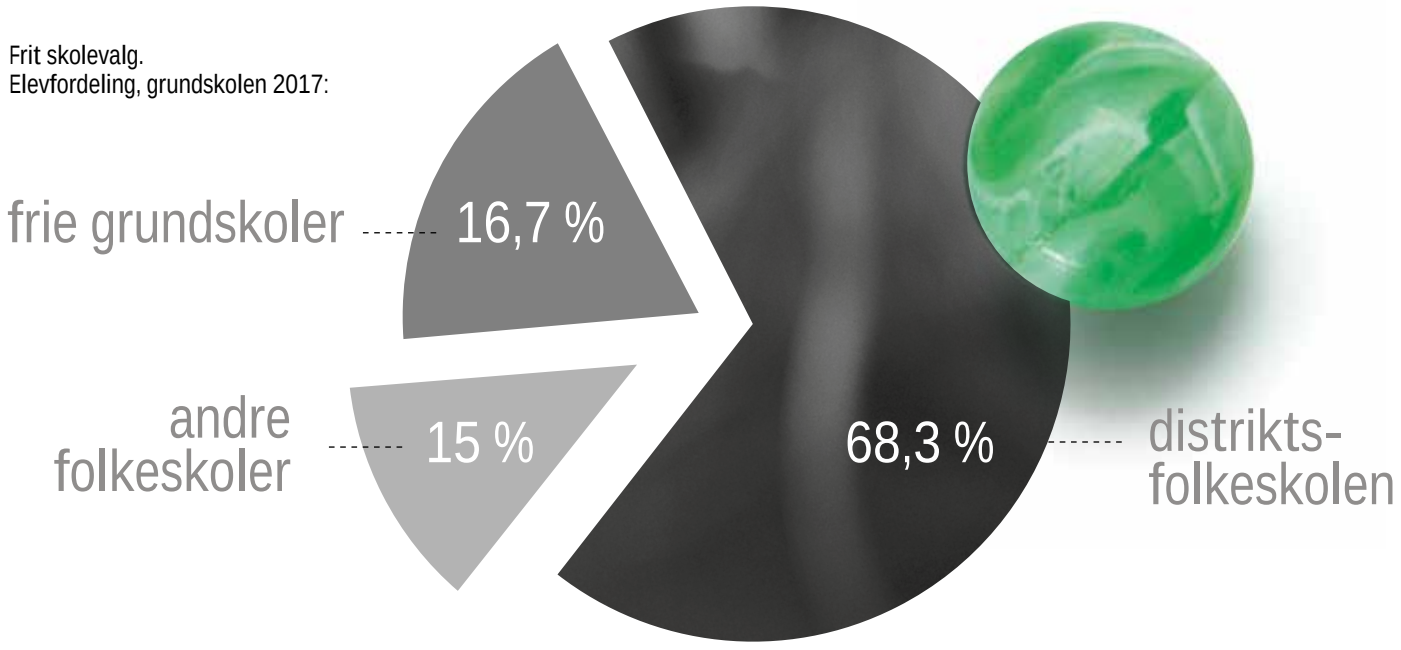

”Vi skal sikre friheden til at drive frie og uafhængige private skoler”

Danmarks Private Skoler

Frit skolevalg – fordi valgmuligheder er velfærd

Foreningen iværksatte henover julen og nytåret en annoncekampagne på Facebook med det formål at promovere det frie skolevalg. Ikke som reklame for de private skoler, men som indspark i debatten om det frie skolevalg for alle; valget mellem det offentlige og det private tilbud – og valget mellem de offentlige tilbud. Det var første gang i foreningens historie, at vi gennemførte en kampagne af den karakter. Det bliver ikke den sidste. Annoncerne blev eksponeret mere end 1,3 mio. gange. Det resulterede i mange relevante kommentarer og en sober debat, og mere end 2.000 klikkede videre til foreningens hjemmeside, hvor der var yderligere information om det frie skolevalg. Vi nåede ud til flere, end vi havde forventet.

Det frie skolevalg er under pres

Kampagnen var også et indlæg i en debat. Spørgsmålet om, hvordan man fastholder et frit skolevalg og samtidigt fordrer en hensigtsmæssig integration, har været drøftet intenst i løbet af det seneste år. Problemets kerne ligger langt fra skole og uddannelse. De såkaldte parallelsamfundsproblematikker er bl.a. opstået ved en forfejlet boligpolitik. Skoler og andre uddannelsesinstitutioner kan ikke alene afhjælpe problemerne, men skal naturligvis medvirke i løsningsmodeller. Men ikke for enhver pris.

Elever i kvoter

På gymnasieområdet arbejder politikerne med modeller, så eleverne blandes. Kvoter og ideer om at ”busse” elever rundt har bl.a. været oppe at vende. Blandt de politiske udspil er også et forslag fra Socialdemokratiet, der skal give kommunerne anvisningsret til pladser på de frie skoler. Denne løsning tager på ingen måde højde for, at de private skoler er værdi- og holdningsskoler. En anvisningsret er et fundamentalt angreb på de frie skolers eksistens, da anviste forældre og elever ikke nødvendigvis deler skolens værdier, der er en af grundpillerne for frie- og private skoler.

En beslutning om tvungen fordeling og kvoter af tosprogede elever på skolerne, offentlige som private, vil reelt være en afvikling af det frie skolevalg – for alle.

Ideologisk imod

Skolefriheden er en forudsætning for eksistensen af frie skoler. For nogle politiske partier handler modstanden mod de private initiativer udelukkende om, at deres ideologi tilsiger, at en offentligt styret skole er at foretrække frem for det private initiativ. Disse partiers politik handler ofte om at gøre vilkårene dårligere for de private skoler, for at disse ikke skal presse de offentlige skoler. Der er ikke forskningsmæssigt dokumentation for, at de frie grundskoler presser folkeskolerne. Andreas Rasch-Christensen, der er forsknings- og udviklingschef ved Pædagogik og samfund ved VIA University College udtalte i Berlingske i august, at der hverken er belæg for, at det er dårligt for folkeskolerne, at flere vælger de frie grundskoler, eller at det i udstrakt grad er de ressourcestærke forældre, der vælger privatskolerne.

Demokratisk overskud

Et demokratisk samfund, der bygger på frihed og folkestyre, må have stor tillid til sine borgere. Skolefriheden er et udtryk for et demokratisk overskud, hvor det anerkendes, at initiativer, der tages og drives af forældre, kan udgøre et godt alternativ til de tilbud, det offentlige tilbyder. Det er imidlertid særdeles vigtigt, at de frie skoler vedbliver med at være et værdibåret alternativ til folkeskolerne. Nedlæggelse af små landskoler og efterfølgende oprettelse af frie skoler kan medføre, at den frie grundskole bliver en erstatning for folkeskolen. Det vil være særdeles uheldigt og imødekommer på ingen måde et frit skolevalg.

Markant styring

Friheden er ikke kun vigtig for de frie skoler. Også for de offentlige. Styringen af den offentlige skole er gennem de senere år blevet meget markant.

Det er vigtigt for de offentlige skoler, at både kommunalpolitikerne og folketingspolitikerne slipper taget, for at give skolerne større mulighed for lokalt at tilpasse deres undervisnings- og uddannelsestilbud til de aktører, der er i og omkring skolen.

Frihedspakker

I august foreslog regeringen et forsøg med såkaldt selvstyrende folkeskoler. Skolerne skal søge kommunerne om at komme med i forsøget. De får ikke tildelt ekstra økonomiske midler og skal forsat leve op til folkeskolens formålsbestemmelse og de faglige mål. De er forpligtede på nationale test og obligatoriske prøver, men den enkelte skole vil f.eks. kunne beslutte, om den fortsat vil lave understøttende undervisning, lektiehjælp, bevægelse og nogle af de andre tiltag, der blev indført med Folkeskolereformen i 2013. Forslaget, der er en del af Regeringens samlede initiativ ”Færre regler og mindre bureaukrati”, er blevet modtaget med begejstring af nogen og harme fra andre.

I forbindelse med samme initiativ foreslår regeringen en række regelforenklinger for de frie grundskoler, bl.a. i forhold til skolernes adgang til at etablere fælles ledelse og administrative fællesskaber på tværs af enheder samt på de krav, der hindrer skoler i at kunne oprette filialer. Muligheden for at oprette flere filialer, som ikke nødvendigvis er i tæt geografisk nærhed af hinanden, vil også gælde de private gymnasier. Det er forslag foreningen hilser velkomne, da vi har arbejdet for disse muligheder i årevis.

Slip skolen fri

De færreste er uenige om de helt overordnede mål for skolen i Danmark, men til gengæld om hvordan og hvilke rammer skolen skal have for at nå disse. Og det er udfordringen. Skolen er blevet en politisk kampplads, der gør, at den mister evnen til smidigt at løse sine opgaver med kvalitet. Så budskabet er: Værn om skolen. Giv den mål og retning, men slip den fri til at løse opgaven.

Tidens Skole – Skole til tiden

”Tidens Skole – Skole til tiden”. Sådan lød et tidligere ”mantra” for de private skoler. Og det gælder stadig. De private skoler skal holde skole, som både svarer på den aktuelle tids mest stillede spørgsmål og udfordringer, men samtidigt være med til at definere nutidens og fremtidens skole på deres egen måde. Det er den evige balance.

(Nemme) løsninger

Hvad skal vi uddanne til? Skal den private skole fastholde den traditionelle undervisnings dyder, eller skal den udfordre og sætte ny kurs? Med andre ord; hvad skal vi, de private skoler, uddanne til, og hvem er skolen til for?

Vækker man snart sagt en hvilken som helst uddannelsespolitikker midt om natten og spørger, hvilken uddannelsesretning vores unge mennesker skal vælge, vil det højlydt gjalde fra den søvndrukne; ”Erhvervsuddannelser!”. Alle er enige om, at vi i den nære fremtid kommer til at mangle dygtige erhvervsuddannede mennesker i Danmark. Og alle er derfor også enige i, at det er et problem, at for mange vælger det almene gymnasium. I den politiske iver efter at levere (nemme) løsninger på den manglende elevtilgang til erhvervsuddannelserne, er der stillet forslag om, at 10. klasse skal flytte institutionel adresse og integreres med erhvervsuddannelserne for på den måde at være fødekanal. Forslaget gælder også de frie skolers tilbud.

I Danmarks Private Skoler er vi ikke lige imponerede over alle løsningsforslag. 10. klasse er ikke og skal ikke være fasttrack til en konkret og forudbestemt ungdomsuddannelse og skal ikke indsnævre eller pege på bestemte uddannelsesveje som særligt nyttige og rigtige. Formålet med 10. klasse er, at den skal give faglig og personlig modenhed til de elever, der har behov. 10. klasse skal skabe afklaring og åbne muligheder for den konkrete elevs kommende valg af ungdomsuddannelse. Det er netop det, som de private skolers 10. klassestilbud er kendt og respekteret for.

Praksisfagligheden

Til gengæld kan der være god ræson i det øgede fokus på det anvendelsesorienterede og det praktiskfaglige. Skal elever overhovedet få interesse for det praksisrettede og erhvervsuddannelserne, kan det ikke nytte, at alt hvad der minder om håndværksfaglig- og praktisk undervisning afsluttes på mellemtrinsniveau.

En aftale er indgået mellem de fleste partier i Folketinget og omfatter udelukkende folkeskolerne. Den indfører et toårigt obligatorisk praktisk/musisk valgfag, som kan afsluttes med en prøve i 8. klasse. Aftalen styrker desuden de praksisfaglige elementer i den obligatoriske projektopgave i 9. klasse, giver alle elever ret til erhvervspraktik samt igangsætter et praksisfagligt udviklingsprojekt (folkeskoler/erhvervsskoler).

Vi kan i de private skoler lade os inspirere heraf og lokalt overveje, hvorledes elementer kan indtænkes. Men som altid må vi overveje dilemmaerne, hvis vi vil give et område større opmærksomhed. Er der noget vi skal fokusere mindre på? Det er dog en interessant diskussion, hvordan den frie grundskoles undervisning bidrager til grundlaget for vurde-

ringen af elevernes praksisfaglighed i uddannelsesparathedsvurderingen, hvor definitionen på praksisfaglighed er:

– Praktiske færdigheder og kreativitet,
– Arbejdskendskab, arbejdspladsfærdigheder og virketrang,
– Værksstedsfærdigheder,
– Færdigheder i at kunne skifte perspektiv mellem del og helhed og
– Færdigheder i at kunne anvende teorier i praksis.

Heldigvis kan de frie grundskoler tilrettelægge undervisningen fleksibelt og indarbejde nye områder og måske tilpasse eksisterende fag og retninger. De private skolers særkende er muligheden for at indoptage nye elementer på en innovativ og anderledes måde.

Det nyttige valg

Det er ikke kun på grundskoleområdet, der er fokus på "de nyttige fag". På de almene gymnasier er eleverne tilsyneladende alt for glade for linjen med samfundsfag og engelsk på højt niveau. Dette i en sådan grad, at øvrige sprogfaglige retninger savner interesse. Derfor foreslog Undervisningsministeren i foråret at skære uddannelserne til, så eleverne er nødt til at vælge andre retninger. Retninger som anses for mere nyttige.

Hendes Majestæt Dronningen sagde i sin nytårstale: "Husk at gøre noget unyttigt". Om hun tænkte på et opgør med det etablerede Danmarks syn på nyttige uddannelser er nok tvivlsomt, men det må konstateres, at der er en stærk trang til styring, således at elever vælger de "rigtige" og – ikke mindst "nyttige" uddannelsesretninger. Selvfølgelig må der være en overordnet styring, kapacitetsbegrænsning og fordeling af uddannelsesudbuddet i forhold til efterspørgslen. Men hvilke fag og uddannelser er nyttige? Kan vi med rimelighed begribe og vurdere de megatrends, vi møder i årene frem? Politisk er der tit en tendens til, at vi indretter systemer efter de forhold, der eksisterer netop nu, velvidende at situationen er flydende og vil være anderledes i morgen.

Det er ligeledes en interessant tendens, at den politiske og institutionelle debat om, hvad der er nyttigt, altid tager udgangspunkt i uddannelsessystemets perspektiv. Det handler altid om, hvordan vi kan skubbe, hive, trække og placere børn og unge på de uddannelser og skoler, som "Uddannelsesdanmark" finder "nyttige". Enhver udfordring eller uhensigtsmæssig situation mødes med forslag til omorganisering.

Inflation i ønsker til omorganisering

Der er ikke det, der ikke kan fikses med nye strukturer, indretninger eller organisationer. Sådan synes tankegangen ofte at være. En række institutionelle aktører har da også formuleret forskellige bud på, hvorledes vi kan ændre bl.a. ungdomsuddannelserne og gøre dem mere smidige. Nuværende og tidligere gymnasierektorer gav således i Politiken i maj 2018 deres forslag til en helt ny ungdomsuddannelsesstruktur. Foreningen Danske Gymnasier har ligeledes formuleret ønsker om større fleksibilitet og bedre mulighed for elevers overgange imellem uddannelser, også når

disse er påbegyndt. Og erhvervsuddannelserne har ligeledes klare forslag til ungdomsuddannelsens indretning. Ikke overraskende må de forskellige forslag, både med og uden fornuftige elementer, forstås som partsindlæg og interessebaserede forslag, der skal tjene de forskellige uddannelsesinstitutionernes ønsker om et stabilt elevgrundlag.

Fokus på overgangen

Foreningen mener, at det er oplagt at øge fokus på de overgangsproblematikker, der især eksisterer i elevernes overgange fra grundskole til ungdomsuddannelserne. Hvordan bærer vi med sikker hånd eleverne videre? Og hvordan tager vi imod dem? Der peges ofte på udfordringer med forskellige faglige tilgange, f.eks. i matematikfaget. Ligeledes kan der være stor forskel på synet på eleverne, afhængig af om man er i grundskolen eller på en ungdomsuddannelse. Foreningens medlemsskoler, der både har grundskole og gymnasial uddannelse, har gode muligheder for at afprøve og udvikle tiltag og ideer, der kan skabe mere hensigtsmæssige sammenhænge til inspiration for andre.

Flere frihedsgrader ønskes

Vi kan i Danmarks Private Skoler have svært ved at tro, at vi via strukturer alene kan organisere os ud af udfordringerne, eller indrette vores uddannelsesveje, således de matcher de behov, som samfundet vurderer nyttige netop her og nu. Gennemgribende reformer skaber nok nye bud på løsninger, men også nye problemstillinger. Og reformer varer som bekendt ikke evigt (hvis de overhovedet kommer i gang). Men vi ønsker større frihedsgrader, således de private gymnasier, studenterkurser og hf i højere grad bliver stand til at sammensætte og udvikle de gymnasiale uddannelser, så det svarer til den enkelte skoles formål og værdisæt.

Med gymnasiereformen fra 2016 blev det muligt for private gymnasier at udskifte oldtidskundskab med andre fag med henblik på, at private gymnasier kan differentiere sig fra offentlige gymnasier. Men i august foreslog regeringen denne mulighed afskaffet. Regeringens argument er, at der kan opstå usikkerhed om, hvorvidt et privat gymnasium tilbyder samme almendannelse og demokratiske dannelse som offentlige gymnasier. En vigtig mulighed for at tone de private gymnasier forsvinder. Til gengæld ønsker regeringen at lave et forsøg, hvor op til 25 gymnasiale institutioner (offentlige og private) får friere rammer til blandt andet at tilrettelægge uddannelsernes indhold. Det bliver interessant at følge. Ligeledes interessant bliver det at se, hvad det kan bane vej for, hvis der etableres fleksible regler for udbud af ungdomsuddannelser, så det bliver muligt at udbyde erhvervsuddannelser og erhvervsgymnasiale uddannelser på offentlige og private gymnasiale institutioner i de egne, hvor der ikke findes et tilsvarende udbud i forvejen.

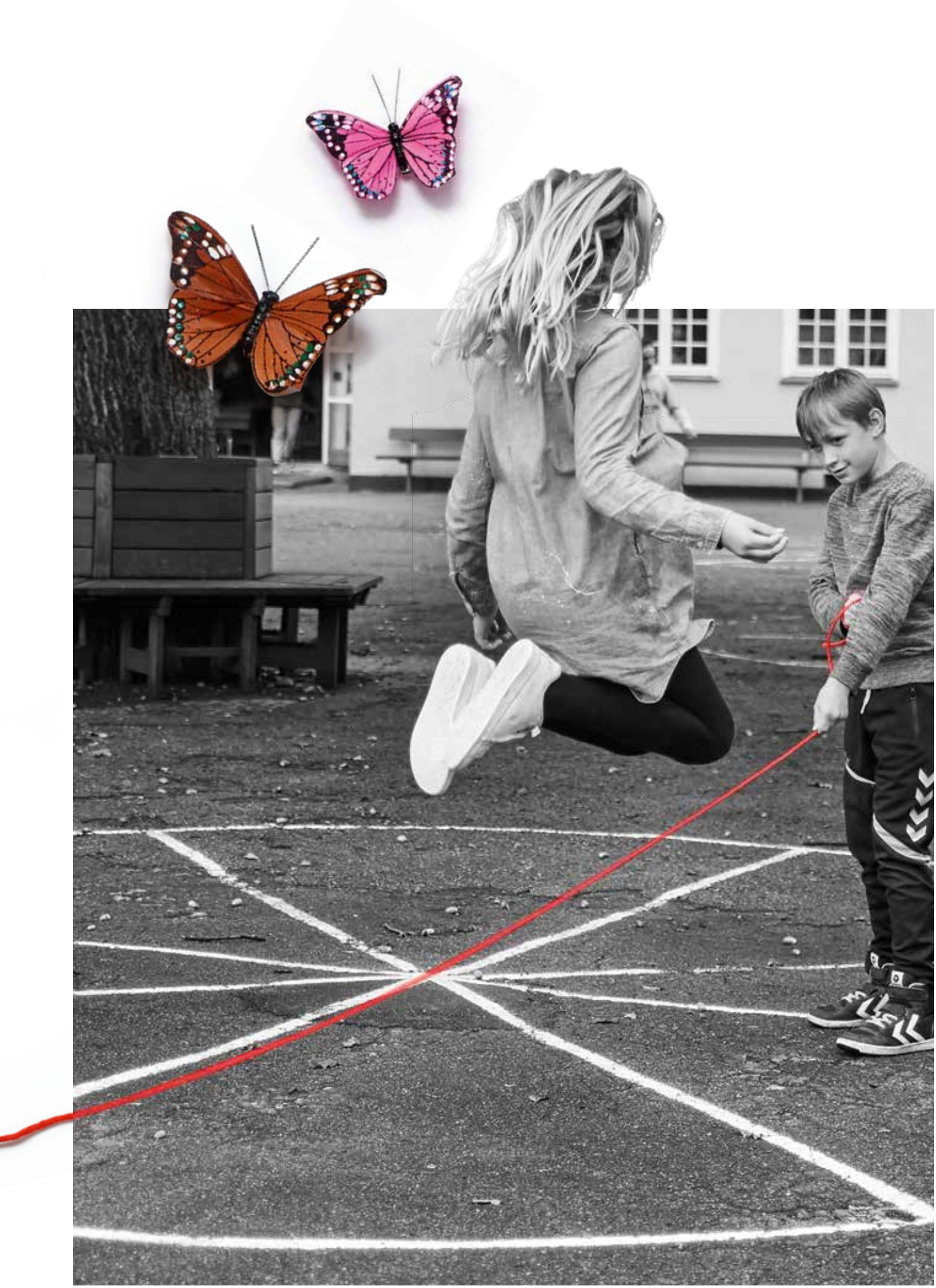

God nok til at være fri?

De private gymnasier skal som helhed forberede eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Gymnasiernes virke skal bygge på åndsfrihed, ligeværd og demokrati og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene – ligesom de private grundskoler i hele deres virke skal forberede, udvikle, styrke, give kendskab til og have respekt for ...

– Et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Med andre ord; at have fokus på demokrati, grundlovens ord og det danske folkestyre
– Elevernes demokratiske dannelse. Med andre ord; at have fokus på elevernes opdragelse til og deltagelse i demokratiske processer, selvbestemmelse, medbestemmelse, solidaritet og respekt for andre
– Grundlæggende friheds og menneskerettigheder. Med andre ord; at have fokus på overholdelse af frihedsparagraffer og vedtagne konventioner
– Ligestilling (mellem kønnene). Med andre ord; at have fokus på at stille forskellige grupper lige.

Som forening støtter vi de private skoler, der inden for de til enhver tid gældende love og tilknyttede bestemmelser ønsker at drive en fri privat skole på et demokratisk grundlag.

Forandringer i det lokale tilsyn

Der føres et lokalt tilsyn med stå mål medkravet og frihed og folkestyrekravet ved forældrevalgte certificerede tilsynsførende eller ved selvevaluering på de frie grundskoler. Der er i løbet af i år trådt en række nye regler vedr. skolens certificerede tilsynsførende i kraft. Ændringerne vedrører funktionsperiode, valgbarhed, honorering af de tilsynsførende samt tilsynserklæringen. Som et led i de politiske aftaler vil ordningen med certificerede tilsynsførende blive gransket i en kommende undersøgelse. Fremover skal den tilsynsførende afgive den årlige tilsynserklæring digitalt via Tilsynsportalen. Der er ikke sket ændringer i kravene til selve indholdet af tilsynserklæringen, men i formen. Den tilsynsførende erklærer med et "ja" eller "nej", om skolen lever op til lovens krav på en række områder. Den tilsynsførende svarer samtidig på en række spørgsmål, der sandsynliggør, at skolen lever op til lovens krav. Den tilsynsførende kan uddybe sine svar. Det forventer Undervisningsministeriet sker.

Skærpet opmærksomhed fra staten

Det statslige tilsyn tager udgangspunkt i, at kvalitetssikring og regeloverholdelse er et lokalt ansvar, der skal løftes af de enkelte skolers ledelse og bestyrelse. De seneste år er styrelsens opmærksomhed på bl.a. frihed og folkestyrekravet samt uafhængighedskravet dog skærpet på baggrund af en lind strøm af politiske aftaler, der samtidig har givet Undervisningsministeriet ved STUK, Styrelsen for undervisning og kvalitet, en række retshåndhævelses- og sagsoplysningsinstrumenter i tilsynsvaretagelsen. Konkret giver den nye tilsynsportal styrelsen mulighed for at sikre overholdelse af reglerne om, hvor mange skoler en tilsynsførende må være tilknyttet og hvor længe. Ligeledes giver digitaliseringen af tilsynserklæringen styrelsen mulighed for at udtrække data i forbindelse med det risikobaserede tilsyn om frihed og folkestyre, som er under udvikling.

> "Vi skal støtte de private skoler, der inden for de til enhver tid gældende love og tilknyttede bestemmelser ønsker at drive en fri privat skole på et demokratisk grundlag"
>
> Danmarks Private Skoler

Styrelsen har også fået tilført ressourcer. Aldrig er de frie grundskoler blevet fulgt så tæt.

Omfattende tilsyn med frihed og folkestyrekravet

Den vedvarende debat om integration her i landet har i høj grad også omhandlet balancen mellem de frie skolers frihedsrettigheder og ønsket om at sikre, at frie skoler giver elever en undervisning, der forbereder dem til aktiv deltagelse i et samfund med frihed og folkestyre.

Styrelsen arbejder i forlængelse af en politisk aftale fra foråret 2016 med udvikling af et risikobaseret tilsyn med frihed og folkestyre-kravet baseret på indikatorer i lighed med det eksisterende indikatorbaserede tilsyn med stå mål med-kravet. I mellemtiden har styrelsen gennemført et omfattende tematisk tilsyn med frihed og folkestyrekravet.

Styrelsen udtog i foråret 2017 ti skoler til tilsyn. Skolerne blev udtaget på baggrund af henvendelser til styrelsen, som kunne give anledning til tvivl om, hvorvidt skolerne levede op til frihed og folkestyrekravet. Efterfølgende blev yderligere otte skoler inddraget i det tematiske tilsyn med frihed og folkestyrekravet, primært på baggrund af presseomtale af forhold på skolerne.

På de skoler, som efterfølgende er kommet i skærpet tilsyn, har styrelsen benyttet nye værktøjer; muligheden for at deltage som observatør ved bestyrelsesmøder, generalforsamlinger og forældremøder, muligheden for at gennemføre samtaler med elever og undersøge skole-hjemsamarbejdet samt kontrollere, at bestyrelserne behersker dansk i skift og tale. Styrelsen har også gennemført flere uanmeldte tilsynsbesøg på såvel skoler i skærpet tilsyn som skoler i almindeligt tilsyn.

Nogle skoler har, som resultat af tilsynet, fået frataget deres statstilskud og er efterfølgende lukket. I disse sager har styrelsen bl.a. undersøgt, om der er tale om en praksis på skolerne, som er af en sådan karakter, at det vil kunne være i strid med frihed- og folkestyrekravet: "Altså, er der tale om, at man som bestyrelse, leder eller lærer på en fri skole anvender eller accepterer en praksis, som ikke overholder almindelige demokratiske regler og traditioner, og dermed også viser skolens elever, at det er acceptabelt".[1]

Som noget nyt er der ikke kun tale om de ytringer og den adfærd, rammesættende personer på skolen udviser i forbindelse med selve arbejdet på skolen. Personers handlinger og holdninger, uden for hvervet eller stillingen, har også indflydelse på, hvorvidt skolen lever op til lovens krav. Der gælder således et dekorumkrav for bestyrelsesmedlemmer og ansatte ved skolen.

Flere stramninger

I november 2017 blev endnu en politisk aftale indgået, hvor der igen blev skruet på tilsynsknapperne. Således kan styrelsen nu træffe afgørelse om, at en skole ikke længere kan være en fri grundskole, uden at skolen har været placeret under skærpet tilsyn (dog gælder de forvaltningsretlige regler fortsat). Tilsynet med kravet om uafhængighed skærpes og ligeledes tilsynet med skolens leje af bygninger. Aftalen indeholder desuden forbud mod anonyme donationer til frie grundskoler. Det har betydet, at skoler fra maj i år ikke har kunnet modtage og beholde anonyme donationer på over 20.000 kr. eksklusive moms. Desuden kan alle, herunder ansatte på frie grundskoler, forældre til elever og andre, via en whistleblowerordning, nu rette henvendelse til STUK, hvis de har kendskab til, at der foregår mulige lovovertrædelser eller bekymrende forhold på en skole, og være sikret anonymitet over for andre end styrelsen.

Nu skal skolerne godkendes

Endnu en konsekvens af de politiske stramninger på området er, at frihed og folkestyre-kravet skal indskrives udtrykkeligt i en fri grundskoles vedtægt. Desuden skal en fri grundskole fremover godkendes, før den kan oprettes. Initiativkredsen skal bl.a. afgive erklæring om frihed og folkestyre-kravet og uafhængighedskravet, svare på spørgsmål til brug for en samlet vurdering af skoleinitiativet og udlevere materiale til belysning af, om skolen kan godkendes til statstilskud.

Det historiske skarpe skel mellem holdninger og handlinger i statens tilsyn med de frie skoler er definitivt væk. Godkendelsesproceduren indebærer besvarelse af spørgsmål, der er på grænsen til at anfægte visse trosretningers forestillinger og værdier. Nyopstartede skoler, ligesom etablerede frie skoler, skal overholde gældende lovgivning. Naturligvis. Hvis ikke, skal det have konsekvenser. Men det er dybt problematisk, hvis en fri skole ikke må have et religiøst grundlag.

Er vi på vej i en retning, hvor friheden kun gælder for nogen? Forhåbentligt ikke. Forhåbentligt åbner der også frie skoler i fremtiden, hvis holdninger ikke er mainstream, og som ikke nødvendigvis kendetegner det øjeblikkelige politiske flertals mening. Det er paradoksalt i en kontekst, der handler om opfyldelse af frihed og folkestyrekravet at skulle minde om de basale frihedsrettigheder i Danmarks grundlov; religionsfrihed, personlig frihed, foreningsfrihed, ytringsfrihed og retten til holdningsbaseret undervisning. Med grundloven i hånden må vi fortsat forsvare forældreretten, mindretalsretten og skolefriheden.

Gør frihed og folkestyreparagraffen håndgribelig

"Frihed og folkestyre i skolens virke", hvor finder vi det? Vi finder det i skolens formål og værdisæt, i skolens undervisning, i skolens organisering af aktiviteter ud over undervisningen, i relationerne blandt alle skolens aktører, i skolens relation til det øvrige samfund og i skolens rolle som forebyggende instans. Den store opmærksomhed har gjort det klart, at alle skoler – både de private grundskoler og gymnasiale uddannelser, er tjent med at have drøftet, synliggjort og være parat til at redegøre for, hvordan de opfylder frihed og folkestyreparagraffen og gør de enkelte begreber i den synlige og håndgribelige.

Konsekvenser af tilsynet med de gymnasiale uddannelser

Også på det gymnasiale område er tilsynet skærpet. I forbindelse med gymnasiereformen blev det besluttet, at styrelsen skal gennemføre ét årligt, samlet og styrket kvalitetstilsyn med de fire gymnasiale uddannelser. Kvalitetstilsynet føres som et risikobaseret tilsyn, hvorved forstås, at de skoler, som konkret udtages, identificeres på baggrund af screeninger, der sorterer skolerne efter kvalitetsindikatorerne: Eksamensresultat; overgang til videregående uddannelse; frafald ét år efter påbegyndt 1.g eller 1.hf; samt løfteevne (socioøkonomisk reference). Alle gymnasiale uddannelser, der udtages til tilsyn bliver bedt om, i det følgende skoleår, at indsende en redegørelse om, hvordan de har arbejdet med at forbedre og udvikle sig. Da Styrelsen i 2017/18 gennemførte screeningen var resultatet, at 32 afdelinger, fordelt på 25 hovedinstitutioner (offentlige og private), blev udtaget til tilsyn.

[1] Tilsynsberetning 2017. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Et privat gymnasium er lukket

Ud over det risikobaserede tilsyn fører STUK også på de gymnasiale uddannelser enkeltsagstilsyn. Styrelsen gennemførte i 2017/18 en tilsynssag med et privat gymnasium. Sagen indledtes på baggrund af en række kritiske artikler bragt i Kristeligt Dagblad i november 2017. Tilsynet konstaterede en række problematiske forhold vedrørende skolens økonomi og administration, det faglige indhold og tilrettelæggelsen af stx-uddannelsen. Den 7. december sattes skolen under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn og efterfølgende under fagligt tilsyn og tilsyn med frihed og folkestyrekravet samt uafhængighedskravet. Styrelsen traf i marts afgørelse om tilbagebetaling af tilskud som følge af skolens manglende overholdelse af regelsættet for gymnasiale uddannelser. Derudover traf styrelsen afgørelse om tilbagekaldelse af skolens godkendelse til at give undervisning til den almene studentereksamen, hvilket havde som konsekvens, at skolen øjeblikkeligt måtte ophøre med sin undervisning. Skolen erklærede sig i april 2018 konkurs.

Tilsyn med karaktergab

Undervisningsministeriets igangværende undersøgelse af brugen af 7-trins-skalaen viser, efter en statistisk kortlægning, at karakterudviklingen på grundskoleområdet og de gymnasiale uddannelser samlet set følger den forventede karakterfordeling i den undersøgte periode (2007-2015). En gennemgang af sidste års karakterer på gymnasierne, foretaget af DR's Undersøgende Databaseredak-

tion, viser til gengæld, at flere gymnasier giver højere årskarakterer til eleverne, end de får til eksamen. Dette er blevet problematiseret af politikere og eksperter, da det kan give et "kunstigt" højt gennemsnit på studenterbeviset. Undervisningsministeriet ved STUK vil fremadrettet, som en fast del af kvalitetstilsynet, se nærmere på eventuelle forskelle mellem års- og eksamenskarakterer.

Der kan naturligvis være mange årsager til og forklaringer på forskelle mellem års- og eksamenskarakterer. Foreningen anbefaler de enkelte medlemsskoler, grundskoler og gymnasiale uddannelser, at se nærmere på, om der er et større gab mellem standpunkts-/årskarakterer og de karakterer, eleverne tildeles ved eksamen, og analysere på årsagssammenhænge. På grundskoleområdet planlægger Styrelsen i øvrigt en undersøgelse af "censorordningen". Man vil bl.a. se på, om de frie grundskoler udelukkende bruger censorer fra andre frie grundskoler.

Børnekonventionen og proces for udskrivning af elever

Den politiske interesse for de private skolers udskrivninger af elever, overholdelse af Børnekonventionen og skolernes procedurer i forbindelse med ophør af samarbejde mellem skole og hjem er ikke svækket. De frie skoler har stort behov for at kunne dokumentere saglige udskrivningsforløb, og at skolerne lever op til Børnekonventionens artikel 12, der foreskriver, at et barn, altså en person under 18 år, har krav på, at dets synspunkter indgår i grundlaget for beslutninger, der vedrører barnet.

Foreningen har gennem en årrække ved temamøder, gennem rådgivning og via vejledninger, herunder vejledninger udarbejdet i samarbejde med Undervisningsministeriet m.fl. forsøgt at præge de private skolers udskrivningsprocesser og kendskab til Børnekonventionen.

Vi afventer i øjeblikket en ny rapport fra Undervisningsministeriet om "Proces for udskrivning af elever fra de frie grundskoler", en undersøgelsesrapport, der skal dokumentere udviklingen siden en lignende undersøgelse blev udarbejdet i 2016. Den kortlagde bl.a. antallet af udskrivninger, årsager til udskrivninger samt skolernes processer og viste plads til forbedringer.

Der foreligger ikke juridiske krav til politikker, handleplaner og dokumentation i forbindelse med udskrivninger. Det er dog foreningens håb, at den nye undersøgelse vil vise, at "god forvaltningsskik" følges i processer omkring ophør af samarbejde. Der bør være skriftlighed, f.eks. udveksling af referater af møder, der kan dokumentere aftaler, og skriftlighed, der sikrer, at det ikke kommer bag på nogen, at en udskrivning kan blive en konsekvens af en handling, en adfærd eller en problematik.

Der skal ikke herske tvivl om, at resultatet af den nye undersøgelse kan få stor betydning for de frie skolers forhold. Et negativt resultat kan ikke bare betyde lovgivning, der medfører, at skolerne skal gennemføre en række bureaukratiske, dokumenterede procedurer i forbindelse med udskrivninger, men også, i allerværste tilfælde, at skolerne kan miste den helt grundlæggende ret til at kunne optage og udmelde de elever, skolen ønsker.

Vi skal se indad og tage ansvar

Vi er frie. Men der bliver i høj grad holdt øje med de private skoler og sektoren i det hele taget. Der bliver fortsat sat spørgsmålstegn, og den politiske bevågenhed og regulering via af love og regler synes ingen ende at tage. Der bliver holdt øje med, hvordan vi agerer, hvordan vi leder og administrerer skolen, hvordan vi varetager undervisningen, opdragelsen til frihed og folkestyre, og om vi behandler eleverne og andre fair og godt.

Intentioner er ikke nok, det er handlingerne, vi bliver bedømt på. Også handlinger begået af andre, der smitter af og får konsekvens for alle, fordi tilliden er på spil. Men det er ikke tiden at skyde skylden på brodne kar. Vi skal alle først og fremmest se indad og tage ansvar. Tillid skal man gøre sig fortjent til. Respekten skal genvindes med de gode eksempler.

”Vi skal bevare forældre og elevers ret til et frit skolevalg, uanset deres økonomiske formåen” Danmarks Private Skoler

Friheden er ikke gratis

Friheden er det vigtigste – det synspunkt markerer foreningen altid, vel vidende at frihed i skolesammenhæng ikke er gratis.

Dette års finanslovsforslag (2019) markerer, ligesom sidste års finanslov, ikke de store ændringer for de private gymnasier; tilskudsprocenten bliver holdt i ro, men omprioriteringsbidraget bliver fastholdt. En besparelse på 2 % hvert år, i nu planlagte 6 år, det kan klart mærkes, og det er helt urimelige besparelser i en tid, hvor landets økonomi er særdeles positiv. Vi har derfor indledt et samarbejde med andre aktører på uddannelsesområdet, herunder Danske Gymnasier, for derigennem at forsøge at påvirke politikerne til at afskaffe omprioriteringsbidraget, i hvert tilfælde på uddannelsesområdet.

For grundskolerne blev finansloven for 2018 historisk, idet koblingsprocenten med stigningen til 76 ramte det højeste niveau nogensinde. Samtidigt blev inklusionstilskuddet, der i 5 år var et midlertidigt tilskud, som oprindeligt skulle udligne udgiftsforøgelsen ift. elevoverførslerne fra specialskoler til folkeskoler, gjort permanent. Dette skete med en helt igennem unfair fordelingsnøgle, hvor der er mere end 2.000 kroners forskel på tilskuddet pr. elev afhængig af skolestørrelse, sådan at de største skoler får det absolut laveste tilskud. Private skoler inkluderer alle typer elever, uden nødvendigvis at forvente eller forlange modydelser. Inklusion er en almenpædagogisk arbejdsopgave, som alle tager alvorlig og prioriterer. Inklusion på de frie grundskoler handler om, at eleverne ikke er ens, og at skolerne ved forskellige tiltag tilgodeser deres behov.

Tingene skal balancere

Det fremsatte finanslovsforslag for 2019 markerer ingen ændringer i koblingsprocenten, hvilket vi er tilfredse med. Danmarks Private Skoler var som anført ikke uddelt begejstrede for stigningen i koblingsprocenten i 2018. Tingene skal balancere. Fra 2010 til 2014 faldt koblingsprocenten fra 75 til 71, og i den periode markerede vi tydeligt, at nedsættelse af statstilskuddet bl.a. medførte stigning i forældrebetalingen. Vi var i den pertiode meget markante i kravet om at vende tilbage til 75 %, idet skolerne med dette niveau har en tilfredsstillende økonomi. Foreningen ønsker nemlig en stabil drift, hvor man kan forudsige skolernes indtægter i en overskuelig fremtid med henblik på at tilrettelægge udgifterne herefter. En koblingsprocent, der først falder for derefter at stige skaber stor usikkerhed.

Foreningen arbejder for at få koblingsprocenten stabiliseret, at få de politiske partier hen over midten til at enes om et passende niveau og derefter holde koblingsprocenten i ro i en årrække. Mange politikere vil gerne, spørgsmålet er bare, hvor kompromisset vil findes.

Styring af elevandel

Visse politikere mener, at andelen af elever på de frie skoler er blevet for høj og ønsker konkret at sænke elevandelen til 10 %. Deres fremlagte løsning er at sænke koblingsprocenten til 71 % – enkelte ønsker den endnu lavere. Det kan synes lidt mærkværdigt, at det er de samme politikere, der mener, at de frie skoler skal tage et endnu større socialt ansvar – men altså for færre penge! Disse politikere mener seriøst at kunne styre elevandelen ved hjælp af økonomien. Men erfaringen fra tidligere tiders nedsættelse af det statslige tilskud viser omvendt, at elevtallet går op: For at få økonomien til at løbe rundt, må skolerne fylde op med ekstra elever, og det med den slagside, at det er elever, hvis forældre har råd til at betale de skolepenge, der samtidigt er blevet skruet op. I hvilken verden er det en god idé, at flere økonomisk afskæres fra det frie skolevalg?

Skolen og ansvaret II
Pejlemærket

Pejlemærket; "Alle skal blive så dygtige som muligt, uanset deres udgangspunkt", vækker genklang på de private skoler. Private skoler ønsker grundlæggende at være institutioner, hvor børn udvikler sig, udfordres og lærer noget i et miljø, hvor der er plads til alle og respekt for forskelligheder.
At have som mål, at alle elever skal blive så dygtige som muligt, uanset elevernes sociale kår, uanset om eleverne har svært ved noget, er særligt talentfulde eller bare "midt imellem", uanset hvordan eleverne ser ud, eller hvor eleverne kommer fra, uanset hvilke problemer eller udfordringer eleverne løber ind i i løbet af deres skolegang, kræver fleksibilitet, nytænkning og høj moral.

Er de private skoler for alle?

Der pågår en vedvarende diskussion i disse år om lighed, ulighed, social mobilitet, ungetrivsel m.m., og den præger selvfølgelig også uddannelsesdebatten. Hvordan skaber vi et samfund, hvor skole og uddannelse kan hjælpe børn og unge til et godt og meningsfuldt liv? Hvordan kan vi skabe forandringer – til det bedre – for de børn og unge, der kommer fra mindrebemidlede eller direkte belastede sociale baggrunde?

I Danmark har vi i mange år været fokuseret på, at vores skole- og uddannelsesvæsen skal være stærke katalysatorer for trivsel og social mobilitet.

Skolen skal være forandringsagent. Dette mål og ideal er stærkt og godt på trods af, at resultater og undersøgelser gang på gang viser, at det er særdeles vanskeligt. Det kan være svært at forstå, at et uddannelsessystem, der lige fra daginstitutioner til universiteterne er stort set fuldt offentligt finansieret, IKKE kan skabe tilstrækkeligt med mønsterbrydere og positiv social forandring. Nogle forskningsundersøgelser, de seneste år, påviser endda, at det danske uddannelsessystem er på niveau med det amerikanske ift. social mobilitet. Det giver os voldsomme hak i vores selvforståelse og forstærker debatten herhjemme.

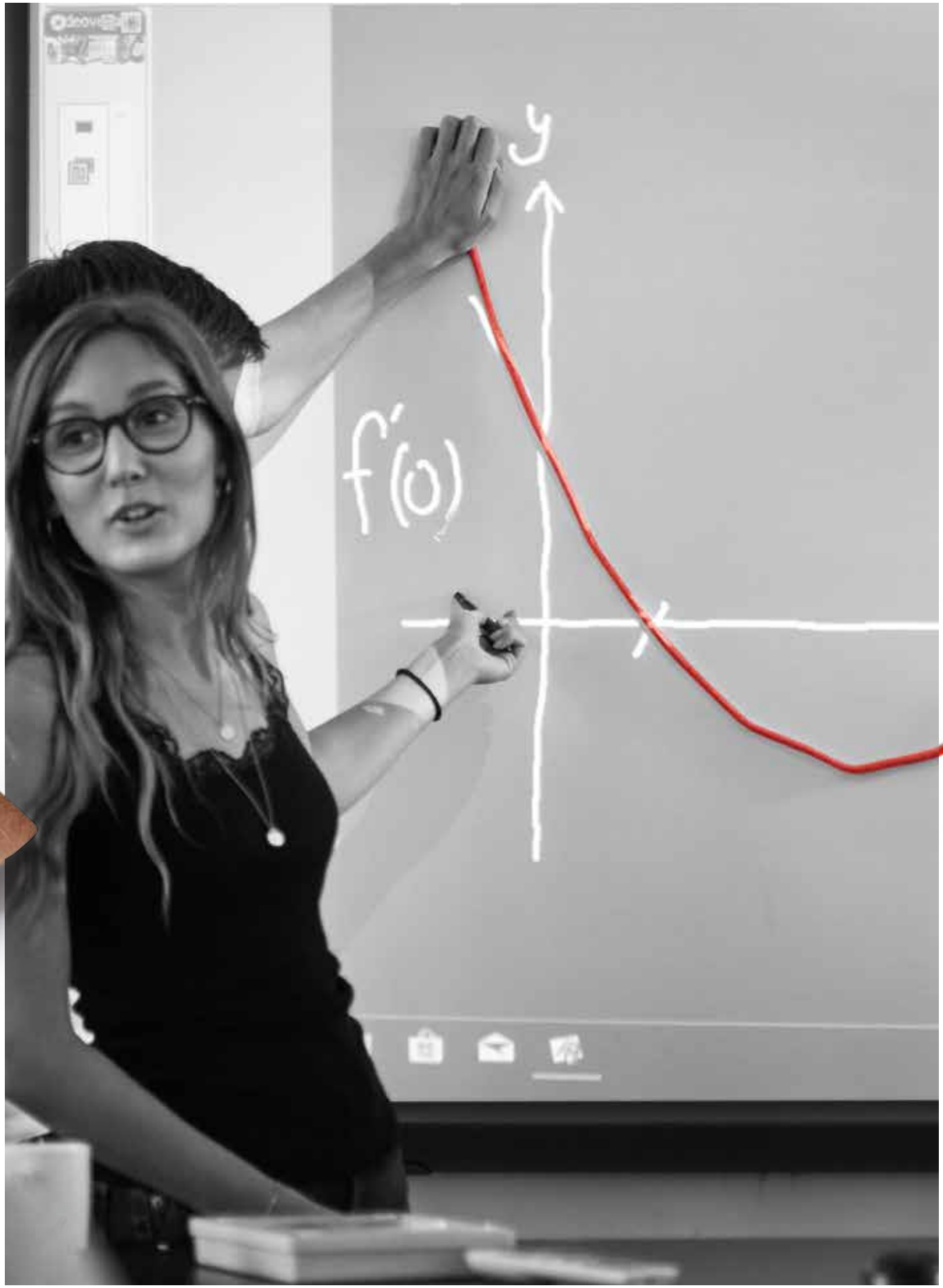
y
f'(0)

Debatten omfatter også de private skoler. Hvad er vores rolle og ansvar? Har vi en indsats, der "står mål" med folkeskolernes og de offentlige gymnasier? Har vi særlige "private" bud på løsninger?

Elevgrundlaget

Et parameter for socialt ansvar er ren socioøkonomi. Når skolens socioøkonomiske elevgrundlag skal beskrives, indgår faktorer på individniveau som for eksempel køn, etnisk oprindelse og forældrenes uddannelse og indkomst. Det er disse faktorer, der bl.a. bruges, når skolernes løfteevne skal måles: Hvor meget løfter skolen eleverne set i forhold til skolens elevgrundlag? Altså undervisningseffekten. For at være socialt ansvarlig bør alle elevgrupper løftes.

Foreningens undersøgelser viser tydeligt, at de private skolers løfteevne i forhold til elever med svag socioøkonomisk baggrund er meget høj. Både grundskolernes og gymnasiernes. Forhold omkring organisering, lærernes kompetencer, og naturligvis skolens værdier, har stor betydning for skolernes løfteevne.

I mange kommuner kan man finde folkeskoler, der socioøkonomisk er sammenlignelige med private grundskoler i samme kommune. Her viser en sammenligning af skolernes løfteevne, at de private skoler er bedre til at løfte alle elever, og også i denne sammenligning er det i gruppen af mest udsatte elever, at privatskolerne har størst effekt.

Manglende overskud?

De private skolers evne til at skabe mønsterbrydere er meget stor. Når det er sagt, så er det stadig en kendsgerning, at der er befolkningsgrupper, der er meget sporadisk repræsenteret på de private skoler. De økonomisk mest klemte forældre, de socioøkonomisk svageste ser måske ikke muligheden for, at deres børn og unge kan blive optaget på en privat skole, også selvom holdninger og værdier er samstemmende. Det kan både skyldes et manglende økonomisk overskud, men også at der skal et vist personligt overskud til at skrive sit barn op på en venteliste 5 år før skolestart.

Manglende tilskud

Skolepenge er naturligvis en forklaring. Statstilskuddet dækker en del af udgifterne på en privat skole, men det er både en forudsætning for statstilskuddet og en nødvendighed for driften at opkræve forældrebetaling. Fripladsordningen, som administreres af Fordelingssekretariatet og er en særskilt post på Finansloven uafhængig af koblingsprocenten, imødekommer på ingen måde behovet. For at imødekomme det stigende behov og dermed have så bredt et elevoptag som muligt, supplerer mange private skoler fripladstilskuddet med egne driftsmidler. Det anerkender vi positivt. Et mere reelt frit skolevalg får vi først, når staten forhøjer fripladspuljen, så den svarer til det behov, der er.

Den gennemsnitlige forælder

Vi må anerkende, at der generelt er forskel på de private skolers elevgrundlag og på de offentliges. Hovedparten af de private skoler er beliggende i de større byer, idet de fleste udspringer af realskolerne, der netop blev etableret i købstæderne. Da flertallet af skolerne

altså er beliggende, hvor boligpriserne de seneste årtier har været på himmelflugt, vil den forældregruppe, der vælger de private skoler naturligt afspejle befolkningen i disse områder. Undersøgelser af socioøkonomi på de private skoler viser en spredning over hele det socioøkonomiske spekter, men den gennemsnitlige forælder på en privat skole har altså lidt højere indkomst, er lidt bedre uddannet, og lidt flere er i arbejde. Forskellen er imidlertid meget mindre end det, der signaleres i medierne og af visse politikere.

Rum til alle elevgrupper

Foreningen støtter på ingen måde idéen om kommunal anvisningsret, men man kunne måske forestille sig et samarbejde mellem kommunen og den enkelte private skole, hvor skolen stiller et antal pladser til rådighed for socialt udsatte – en ordning hvor kommunen henviser, men eleverne bliver optaget på basis af en almindelig optagelsessamtale, hvor værdierne afstemmes. Det kan opfattes som et kontroversielt forslag, og der kan sagtens være andre måder at tiltrække

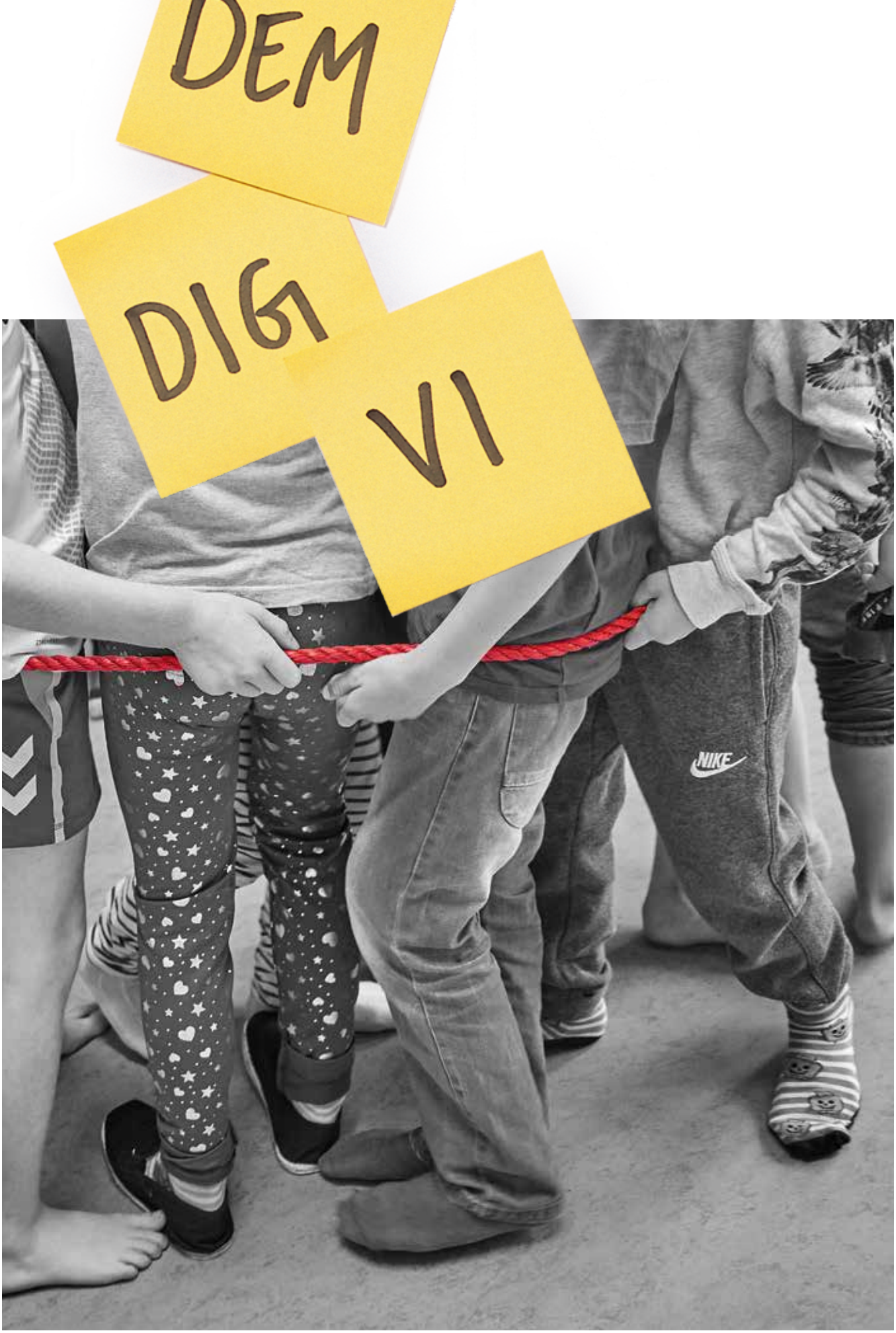
DEM
DIG
VI
NIKE

alle sociale grupper, men drøftelsen af, hvordan skolerne skaber rum til alle elevgrupper, bør foregå på skolerne.

Optagelsesprocesser

Er de private skoler for alle? Det spørges der ofte om, og svaret er naturligvis først og fremmest, at de private skoler er for alle, der deler den enkelte skoles værdier.

Mange kritikere spørger til optagelsesprocesserne på de private skoler. Langt de fleste skoler har opskrivningsdatoen, evt. relateret til barnets fødselsdato, som udgangspunkt for optagelse, dog hos de fleste med en søskendegaranti. Det er helt legitimt, at mange skoler har optagelsessamtaler med forældre og elever, hvor forventningerne til skolegangen afstemmes. Skolerne kan og skal naturligvis også i hvert enkelt tilfælde tage stilling til, om elevens skolegang kan forudsiges at blive en succes, og forældre og elev skal efterfølgende beslutte, hvorvidt de vil benytte det frie skolevalg.

Fokus på elever med særlige behov

Det er i høj grad af hensyn til den enkelte elev, at skolerne er meget opmærksomme på optagelsesprocessen, idet det i denne proces kan fremgå, at en elev har brug for særlige støtteforanstaltninger. Det skaber tryghed for alle parter, at eventuelle udfordringer er talt igennem.

På mange private skoler er der stærkt fokus på undervisning af elever med særlige behov. Specialundervisning og forskellige former for støtte praktiseres i vidt omfang. Mange skoler har desuden store indsatser i f.eks. indskolingsårgangene med brede initiativer, der fremmer elevernes læring og udvikling. Vi ved fra disse skoler, at denne indsats overflødiggør senere og langt mere indgribende, ressourcekrævende støtte. Skolerne har konkrete programmer ift. motorik, sprogstimulering, læseindsats, ordblindhed m.v. Der investeres desuden i videreuddannelser af lærere og pædagoger, så der er er specialiseret viden tilstede på skolerne, der kan afdække, understøtte og vejlede elever og forældre. Inklusionsrapporten, som Undervisningsministeriet fik udarbejdet i 2016, viste tydeligt, at private skoler har specialuddannede lærere til at varetage undervisningen for børn med særlige vanskeligheder. Specialuddannelse betaler sig og giver positive resultater for eleverne.

Antallet stiger

Tager de private skoler ansvar ved at optage elever med særlige behov? Det generelle svar er: Ja. En helt almindelig optælling af specialundervisningselever viser, at der også i skoleåret 17/18 numerisk er flere på de 551 frie grundskoler end der er på samtlige 1276 folkeskoler.

Endnu engang steg antallet af specialundervisningselever på de frie grundskoler sammenlignet med forrige skoleår, denne gang med 15 %. Tallene gives på basis af de elever, der søges tilskud til. Forrige skoleår var stigningen på hele 25 %. Paradoksalt var de fleste af disse "nye" specialundervisningselever ikke nye elever på skolen. Der var altså tale om elever, der i løbet af et år fik behov for støtte i mere end 12 lektioner. Det er et mærkeligt mønster. Opstår der pludseligt et større behov? Det kan naturligvis ske. Men måske er en del af forklaringen også, at støttesystemet indeholder et uheldigt incitament, der medfører yderligere ansøgninger? Det spørgsmål har foreningen stillet ministeriet og ser frem til en eventuel evaluering af det nuværende tilskudssystem.

Målet er ikke kun kvantitativt

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet foretog i 2017 en stikprøvekontrol af de frie grundskolers overholdelse af regelsættet i forbindelse med udbetaling af tilskud til elever med støttekrævende behov. Undersøgelsen viste større mangler vedr. de skriftlige handleplaner for indsatsen for den enkelte elev. Derfor har styrelsen igen, i indeværende skoleår, sat kontrol af specialundervisningen på tilsynsdagsordenen.

De private skoler tager deres andel af støttekrævende elever, dog ikke hovedparten, når opgørelsen sker på basis af elever, hvortil der søges ekstra midler. En del private skoler klarer opgaven uden at få tilført ekstra penge, og rigtig mange af disse har etableret de førnævnte forebyggende foranstaltninger, der medfører, at færre elever har brug for ekstra støtte senere i deres skoleforløb.

Forholdet mellem social ansvarlighed og elever med særligt støttekrævende behov kan ikke kun måles kvantitativt. Der er flere parametre i spil: Typer af tiltag og aktiviteter, organisering, identifikation af elever, brug af handleplaner, samarbejde med ekspertpersoner, samarbejde med forældre, medarbejdere på opgaven og deres kompetencer (herunder "specialer"), brug af midler, koordination og ledelse samt naturligvis resultater. De private skoler skal være tilgængelig for alle de elever, der måtte dele værdier med den enkelte skole og ønsker at deltage i det fællesskab, der virkeliggøres på skolen. Men vi er, og skal ikke være, skoleform for "særlige" elevgrupper af den ene eller anden slags, men skal tage en andel. Vores skoleform udspringer af civilsamfundet – folket – om man vil. Og de private skolers fineste formål er, at gøre alle elever på skolen så dygtige som muligt og hjælpe den enkelte og fællesskabet til dannelse og uddannelse.

Skolen stiller krav

Man bliver syg af at gå i den danske skole. Det indtryk kan man i hvert fald nemt få, hvis man blot fra tid til anden læser uddannelsesredaktionernes skriverier på diverse medier. En bred skare af elever, forældre, lærere, ledere, læger, psykologer og mange andre faggrupper, beretter om elever, der er plaget af stress, angst, fremmedgørelse, pres m.v. Der tales om karakterræs og præstationskultur, der for nogle har nået et sygeligt niveau. Der tales endda om en hel ungdomsgeneration, der er plaget af brede individuelle og sociale lidelser som følge af et kulturelt og samfundspålagt pres.

Hvad har ændret sig?

Hvad er anderledes i 2018 end for 10 og 20 år siden? Er vores unge elever blevet mere ambitiøse og målrettede i en grad, der skader dem selv? Stiller samfundet væsentligt højere og hårdere krav i dag end tidligere? Og hvad med skolerne? Hvad er deres rolle og ansvar? Der er næppe entydige svar. Og problemstillingerne er komplekse og mangeartede. Der peges også på mange årsager. De kritiske røster er enige om, at tidens børn og unge ofte mistrives, men hvorfor? Der nævnes bl.a. folkeskolereform, nationale test, uhensigtsmæssige arbejdstidsregler for lærere, vedvarende besparelser på ungdomsuddannelserne (omprioriteringsbidraget), den nye (efterhånden gamle) karakterskala, karakterbonus, fremdriftsreform, uddannelsesloft m.v. Sandheden er nok, at ovenstående elementer, og den måde vi som uddannelsessektor håndterer disse, er en del af forklaringen.

Eksamens- og adgangskrav

I et forsøg på at skabe positiv forandring har mange uddannelsespolitiske aktører stillet konkrete forslag om at ændre bedømmelseskriterier og adgangsforholdene for eleverne i såvel grundskole som ungdomsuddannelser og på de videregående uddannelser. Tænkningen er, at hvis man letter de formelle og traditionelle krav, altså mindsker betydningen af prøver, karakterer og eksamener, ja så vil det nok lette presset på elever og studerende og øge deres trivsel.

Der kan være god fornuft i at vurdere mange af de tiltag, der de seneste år er indført. Den såkaldte karakterbonus synes der nu at være politisk enighed om at afskaffe. Ligeledes lader der til at være flertal for at droppe uddannelsesloftet, der skaber kunstige uddannelsesbegrænsninger. Dette uddannelsesloft har altid forekommet Danmarks Private Skoler mærkværdigt, da vi tror på, at vi i Danmark i høj grad skal leve af fleksibel arbejdskraft og veluddannede mennesker, hvilket kræver "livslang læring".

Foreningen mener, at man ligeledes med fordel kan kigge på optagelseskravene til de videregående uddannelser og vurdere de særskilte krav til gennemførte fag og niveau, således at det, der forlanges, også giver mening. Men at rulle alle reformer og tiltag tilbage, er der næppe ræson i.

Farvel til karakterer?

Uddannelsessystemet skal ikke udpege vindere og tabere. Og det er heller ikke formålet med karakterer. Karakterer skal anvendes til bedømmelse og feedback (i første omgang), og dernæst som et meritokratisk redskab, der for det store flertal af ansøgere kan give adgang til videre uddannelse.

De private skoler kan, for grundskolernes vedkommende, selv beslutte om de vil tilbyde folkeskolens afgangseksamen eller ej, og hvordan test, karakterer, evalueringer, feedback osv. anvendes i løbet af skoleforløbet.

Der er mange erfaringer fra prøvefri skoler, der anvender alternative evalueringsmetoder. Nyeste tiltag er udviklet med "Steiner-hf". Steinerskolerne har fra i år mulighed for at lave en 2-årig gymnasial uddannelse, der afsluttes med en bredere evaluering end den kendte eksamen. Det er godt, det er sådan. Også her kan de private skoler være et alternativ.

Størstedelen af foreningens medlemsskoler anvender dog karakterer og tilbyder eksamener, men med en bevidsthed om, at karaktergivning ikke er det eneste saliggørende. Det er kun en lille del af elevevalueringen. Men at holde skole uden at have et struktureret system med en eller anden form for prøver, test eller lignende, og uden et vurderingssystem, der systematisk iagttager og monitorerer den løbende progression, er svært at forestille sig.

Det er en kendsgerning, at uddannelsessystemet ikke er et frit og åbent marked. Der er ikke ligevægt i udbud og efterspørgsel. Tværtom. Udbuddet af uddannelser samt antal pladser på ungdomsuddannelser og særligt

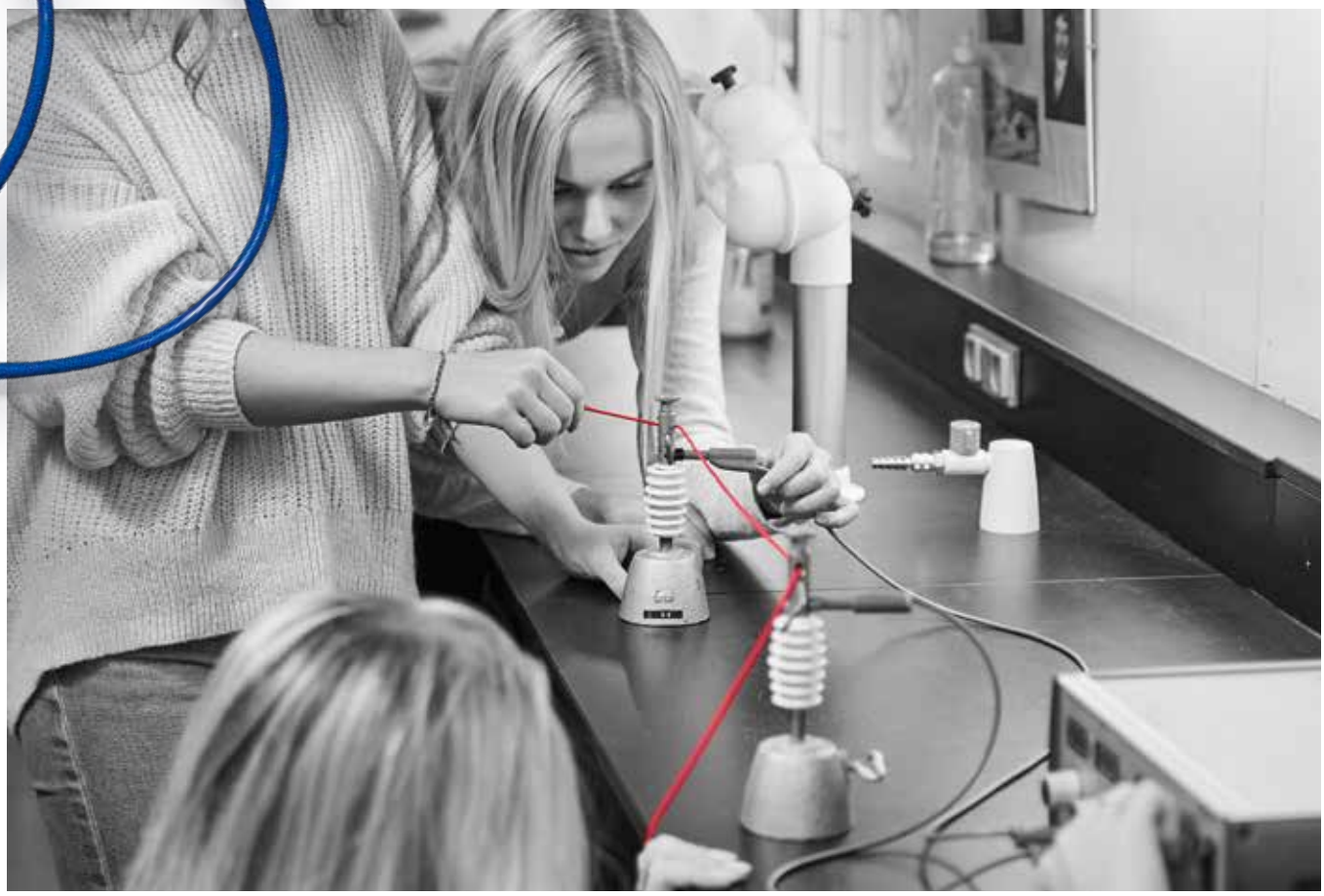

videregående uddannelser – er stærkt reguleret af staten. I en sådan virkelighed må der være en sorteringsmekanisme, der kan anvise studiepladser til individuelle ansøgere.

En falsk præmis

Der udspandt sig umiddelbart før sommerferien en debat på Twitter, hvor en række erhvervsledere friskt meddelte, at de aldrig kiggede på ansøgeres karakterer eller eksamensresultater, når de ansatte nye medarbejdere. Det drejede sig i stedet om ansøgernes personligheder og engagement. En del politikere og meningsdannere istemte, at vi burde afskaffe karakterer eller i hvert fald mindske deres betydning for sortering af ansøgere til videregående uddannelser. Og samtidig kunne man med fordel gøre endnu mere brug af kvote 2-systemet ved optagelse til videregående uddannelser. Dette vil, sagde mange, også øge den sociale bredde og skabe bedre socioøkonomisk balance blandt de, der optages på studierne. Man ved jo, at det er forældrenes uddannelsesniveau og økonomi, der i høj grad determinerer elevens afgangskarakterer. Så altså: Karakterfokus giver "eliten" og dens børn en fordel! Hvis man mindsker betydningen af karaktererne, kan man – vupti – øge den sociale mobilitet og lighed!

Vi er i foreningen stærkt optaget af socialt ansvar, og hvorledes den private skolesektor kan bidrage. Men den beskrevne diskussion og dens præmis er falsk. At afskaffe karakterer vil ikke hjælpe elever fra familier i lavindkomstgrupper eller uddannelsesfremmede hjem. Øget brug af kvote 2, hvor besnærende det end lyder, vil heller ikke skabe bedre muligheder for denne gruppe.

Nogle uddannelser har forsøgt med øget brug af kvote 2 uden særligt positivt resultat ift. at øge tilgangen af en særlig gruppe elever. Kvote 2 kan være mange ting, men fælles er ofte, at der vurderes på ansøgerens øvrige erfaringer; rejser, udlandsophold eller tilsvarende. Kvote 2-optagelse kan endda involvere prøver og test. Hvilke elever af hvilke familier har særlige ressourcer til sådanne aktiviteter? Kvote 2 tilgodeser også ansøgere fra ressourcestærke baggrunde.

Det er altså svært at komme uden om, at eksamensresultater, karakterer eller målrettede prøver (som også kan være andet en pen og papir), nok pt. er det "mindst ringe" middel vi har til vurdering og adgangssortering af elever. Karakterer skelner i sin form ikke imellem høj og lav, rig og fattig. Det er præstationen i forhold til fagenes mål, der er i spil og vurderes.

Præstationskultur

Fra kritikkere lyder det, som nævnt, at karakterer og eksamener giver elever og studerende et uhensigtsmæssigt præstationsfokus, hvorved jagten på høje karakterer står i vejen for elevers læring og almene dannelse. Når der i dag tales om skoler og elevers "præstationskultur", er det som regel nedsættende og som en tilstand, der skal undgås. Det er ærgerligt. Vi håber faktisk, at de private skoler rummer og vedligeholder en positiv præstationskultur; at det på skolerne er eftertragtet og ønskværdigt at dygtiggøre sig fagligt, deltage aktivt i undervisningen, i det sociale fællesskab og skolens liv. Kan man forestille sig en skole, hvor det handler om ikke at præstere? Nej. Skolens kernevirksomhed er undervisning. At skabe rum for elever, hvori de kan dygtiggøre sig, uanset deres baggrund.

Præstationer, karakterer og ambitioner er ikke en modsætning til fællesskaber, dannelse og trivsel. Danmarks Private Skoler tror faktisk på, at en forudsætning for trivsel og fællesskab er, at elever og lærere er sammen om en meningsfuld og vigtig aktivitet: Undervisningen.

Det er uhensigtsmæssigt, når elever spekulerer strategisk i valg af fag og studieretninger for at maksimere et karaktergennemsnit. Det er problematisk, når en elevs ambitioner kammer over i tunnelsyn og blind præstationsiver, der fortrænger accepten af at forsøge, fejle og tilgive sig selv.

Der påhviler et stort ansvar og en stor opgave ude på den enkelte skole. På den private grundskole og det private gymnasium. Det er ude i klasserne, blandt elever og lærere, at de usunde kulturer først og fremmest kan opdages og adresseres.

Klods Hans-syndromet

At fortælle vores børn og unge, ligesom erhvervslederne i Twitterdebatten, at deres faktiske præstationer og prøveresultater i skolen intet betyder, vil være stærkt angribeligt.
Jovist. Nogle kan nok komme langt på charme og veltalenhed. Men fortællingen om, at du ikke behøver at dygtiggøre dig og forbedre dine præstationer eller faglige viden og kunnen er ødelæggende. Men den fortælling passer selvfølgelig godt ind i en dansk, romantisk symbolik og H. C. Andersens eventyr, der præger vores selvforståelse; myten om Klods Hans. Lillebroren Klods Hans, der med pludder fra grøften og en død fugl af tvivlsom stand, erobrer prinsessen og det halve kongerige for næsen af sine skrydende fornemme og lærde brødre. Men vi glemmer en ting i den historie. Og det vil man vide, hvis man rent faktisk har læst eventyret til ende og ser H. C. Andersens sidste pointe. Den sidste linje i historien lyder:
"Og saa blev Klods-Hans Konge, fik en Kone og en Krone og sad paa en Throne, og det har vi lige ud af Oldermandens Avis – og den er ikke til at stole paa!"

Skolen som forebyggende instans

Der er en nøje sammenhæng mellem den private skoles varetagelse af det sociale ansvar og skolens rolle som forebyggende instans. Skolen bør agere som forebyggende instans set ud fra både et socialt perspektiv og et dannelsesperspektiv. Det må være skolens mål at uddanne og danne elever til gode, sunde og kompetente samfundsborgere: Man skal lære noget og trives i det og trives med sig selv.

Hvis socialt ansvar er summen af en skoles sociale tiltag i relation til eleverne, rettet mod individet og fællesskabet i skolen, med det underlæggende formål at handle til gavn for samfundet, er der en række områder, som skolerne med fordel kan sætte fokus på. Det sociale ansvar ses bl.a. i skolernes konkrete aktiviteter med trivsel, undervisningsmiljø, meningsfuldhed, udfordringer, motivation, plads til forskellighed, fællesskab og samvær med andre. Det ses i skolens dannelse af eleverne og i skolens konkrete adressering ved bekymring for mistrivsel. Foreningen er naturligvis inspireret af noget af det arbejde, vi hører om ude på skolerne, hvor der er stor bevidsthed om, at bl.a. trivsel ikke er noget, der er, men noget, der skabes.

Kulturen, sprogbrugen og reglerne

Skolekulturen er de normer, værdier og traditioner, som findes på skolen. Skolekulturen kan – bevidst eller ubevidst – være en del af skolens bidrag som forebyggende instans. Det kan være måden, man organiserer fællesskaber på og sikrer den enkelte elevs aktive deltagelse, løser problemer og konflikter, snakker om glæder og sorger.

Over for skolernes elever, hvad end det er elever i grundskolen eller på de gymnasiale uddannelser, har ledelse, undervisere, pædagoger og andet personale en central funktion som rollemodeller og kulturbærere. Det forebyggende handler om skolens konkrete evne til at sætte fokus på og skabe værdi omkring gensidig respekt og evnen til at kunne tackle problemsituationer.

Klare regler på skolen og i klasserne er i mange sammenhænge med at skabe tryghed og overblik. Sprog, sprogbrug og kommunikation har ligeledes en central rolle, f.eks. i forbindelse med op- og nedtrapning af konflikter. De menneskelige relationer i skolen er i det hele taget afgørende for elevernes trivsel. Sammenhængen mellem menneskesyn, gensidig respekt og samtalekultur er fælles for mange private skoler.

Hvordan går det med trivslen?

De private skolers ledelser har fokus på udviklingen i forhold til elevernes trivsel. Der laves undersøgelser, evalueres og laves handleplaner, og det er godt. Enhver privat skole – grundskole eller gymnasial uddannelse – bør, i kraft af at være en væsentlig forebyggende instans, netop kunne fortælle noget om, hvordan det står til med trivslen – eller minimum kunne fortælle, hvordan de personer, der er tættest på eleverne holder sig opdateret på den enkelte elevs situation.

Den obligatoriske nationale trivselsmåling for gymnasierne skulle være gennemført for første gang i indeværende skoleår, men blev sat i bero på baggrund af spørgsmål om datahåndtering. Trivselsmålingen er forsat frivillig for grundskolerne. Det ønsker foreningen fastholdt, men vi mener, at hver enkelt privat skole bør tilrettelægge en status og evaluering af trivslen på skolen. Ikke fordi det er pålagt, men fordi det giver mening.

Den enkelte elevs udfordringer

Elevernes trivsel er under påvirkning af mange forskellige forhold, bl.a. hjemmemiljøet. Manglende eller dårlig trivsel kan skyldes forhold, der ikke er direkte relateret til skolen, men mange skoler tager som led i det forebyggende trivselsarbejde hånd om det. I omsorgsgrupper med forskellige temaer får elever mulighed for at italesætte og drøfte problemer med ligesindede samt at støtte og vejlede hinanden. Lærere eller pædagogisk personale kan have til opgave at støtte og vejlede gennem samtalerne. Omsorgsgrupperne har både forbyggende, indgribende og genoprettende virkning i forhold til mistrivselsproblematikker, f.eks. i forbindelse med skelsættende begivenheder som skilsmisser og dødsfald, men også for grupper af elever med lavt selvværd, problemer i hjemmet eller andet.

Fravær

Der kommer ikke noget godt ud af stort fravær, og fravær er som regel et symptom på et problem. Sekretariatet oplever i stigende grad henvendelser vedr. elever, der ikke kommer i skole. I første omgang ligger der en opgave for skolen med først at registrere og derefter identificere årsagen til problemet for på den baggrund få iværksat en handleplan for den enkelte elev. Skolens konkrete tiltag i forhold til elevfravær er af overordentlig stor betydning og en vigtig opgave for skolen som forebyggende instans.

Digital etik

Nutidens elever vokser op i en digital verden, og det at kunne begå sig digitalt er en vigtig kompetence. Mange børn og unge er teknisk kompetente, men mangler ofte viden om, hvordan man kan kommunikere med hinanden digitalt, uden at der opstår konflikter og mobning. Vi taler altså om det at kunne begå sig socialt og etisk i den digitale virkelighed.

En opgave for skolen som forebyggende instans er at give eleverne digital opdragelse, for selv en superbruger af computer og mobil, der ikke bare kan chatte, blogge og deltage i gaming, men også evner programmering og det at lave billedmanipulation, kan mangle "digital kompetence", hvis evnerne bruges til

noget ulovligt eller uetisk, der kan berøre og få store konsekvenser for nogen, der er mere uvidende eller uskyldige.

Alle skoler, offentlige som private, grundskoler og ungdomsuddannelser, er forpligtet til at fastsætte en antimobbestrategi, herunder en strategi mod digital mobning. Erfaringer fra praksis viser, at den fokuserede indsats virker, idet problemerne omkring digital mobning reduceres mærkbart.

Elevinddragelse

Flere undersøgelser har vist, at det er stærkt motiverende for eleverne at få reel medindflydelse, både på det er sker i skolen, og det der sker i undervisningen. Elevinddragelse er både et element i den demokratiske dannelse af eleverne og led i en god undervisning. Gennem elevinddragelse lærer eleverne at blive en del af et demokratisk samfund, hvor man ved at deltage aktivt i fællesskabet, kan blive hørt og formulere og argumentere for sine holdninger. Man lærer samtidig at have respekt for andres holdninger. Som aktiv medspiller i skolens liv udvikler eleverne også handlekompetence; at kunne handle og tage beslutninger i forhold til sit eget liv og fællesskabet. Og der er mange andre, og måske mere værdiskabende måder, at lave elevinddragelse på end gennem et elevråd på de frie og private skoler. Ved at arbejde med bevidst elevinddragelse i undervisningen og i hele skolens virke fremmer skolen både den demokratiske dannelse, trivslen og den faglige progression. Herved optræder skolen samtidig som forebyggende instans.

Respekt for alle

Klimaet og indstillingen på den enkelte skole og hos den enkelte lærer er en væsentlig faktor for elevernes trivsel. Et godt socialt klima, hvor elever oplever, at de er inkluderet frem for ekskluderet, er forebyggende.

Skolernes opmærksomhed på marginalisering af elever eller elevgrupper og opmærksomhed på strukturer og organisationsformer på skolen, der understøtter udviklingen af elevernes evne til at indgå i sociale fællesskaber, har betydning.

Der skal være plads til at ytre sine synspunkter, og der er vigtig læring i at have en dialog med nogen, man ikke er enig med. Skolen må skabe rum for dialog om kontroversielle emner; dialog om svære emner; dialog, hvor der er plads til meningsudveksling og rum for uenighed. En dialog på baggrund af den forberedte undervisning, men også på baggrund af situationer, der opstår i klassen, på skolen, eller når der sker noget i det omkringliggende samfund og verden.

Konkret adressering ved bekymring for mistrivsel

Det en del af skolens opgave at forhindre mistrivsel. En stor del af det konkrete arbejde ligger i skolens generelle arbejde med elevernes alsidige personlige udvikling. Det er dog vigtigt, at skolen har strategi og handleplaner, der benyttes ved bekymring for eller observeret mistrivsel, så alle er bevidste om, hvornår det er tid til at kontakte næste forebyggelsesniveau; SSP, de sociale myndigheder m.v. Skolen er en del af den generelle, forebyggende indsats, der skal videregive sine informationer til det foregribende niveau.

Skolerne har pligt til at underrette de kommunale myndigheder ved bekymring for en elev. Det er afgørende, at skolerne sikrer, at udsatte børn, unge og deres forældre får den nødvendige hjælp og støtte.

Pejlemærket giver mening

Skolen er et fællesskab, der igen består af mange fællesskaber, men ligesom i samfundet generelt, skal fællesskabet også have plads til individet og rumme det, der stikker lidt ved siden af. Vi er forskellige. Vi kommer forskellige steder fra, vi ser forskellige ud, vi kan nogle forskellige ting, og vi mener noget forskelligt.

Skolen tager ansvar ved at opfatte sig selv og agere som forebyggende instans, og skolen tager ansvar ved at følge pejlemærket om, at alle skal blive så dygtige som muligt, uanset deres udgangspunkt. Det giver mening fra så mange perspektiver; fra et samfundsmæssigt perspektiv, fra et politisk perspektiv, fra et lokalt perspektiv og ikke mindst fra et værdimæssigt perspektiv: På de private skoler skal alle lære noget. De skal trives i det og trives med sig selv.

> ”Vi skal sikre de private skolers betydende placering i det samlede skolebillede”
>
> Danmarks Private Skoler

Skolen og ansvaret III
Værdierne

Der er flere ting, der er med til at gøre de private skolers vilkår specielle. Enhver privat skole skal have et "vi er". Enhver privat skole skal have formuleret et formål og et værdisæt. Men først, når værdierne udleves, bliver de private skoler for alvor et reelt alternativ. Det er ekstremt inspirerende at se, hvordan værdierne fortolkes ind i skolernes dagligdag, hvordan de afspejles i praksis og bliver levende. Fornyelse, faglighed, dannelse, demokrati, ansvar, fællesskab, respekt, trivsel ... Ved at omsætte værdierne til konkrete initiativer, gør de private skoler en forskel for ikke alene de elever, der går på skolerne og de medarbejdere, der arbejder der, men i høj grad også for samfundet. De private skoler lukker sig ikke om sig selv.

Fra værdi til konkret initiativ

Hvordan gør man en forskel som skole i forhold til det omkringliggende samfund? Der er mange gode eksempler på, hvordan privatskolerne gør en indsats med blik for samfundets mål.

Skolen for fremtiden

Medmindre man bor på en øde ø, ved man, at den teknologiske udvikling er i gang med at forandre den måde, vi arbejder på. Mange manuelle opgaver er overtaget. Plæneklipperen er skiftet ud med en robot. Telefonen fortæller dig om vejret. Og den næste generation kommer sandsynligvis ikke til at skulle styre bilen selv. Udviklingen stiller som helhed krav til skole- og uddannelsessystemet, og der er søsat mange initiativer både nationalt og lokalt for at sikre fremtidens kompetencer. Teknologiindsigt, STEM-kompetencer (Science, Technology, Engineering & Math) og designtænkning er i høj kurs.

Det forgangne år har, på initiativ af Undervisningsministeriet, både budt på en ny handlingsplan for brug af teknologi på undervisningsområdet og en ny strategi for styrkelse af naturvidenskabsfagene. På de private skoler er man langt i initiativerne for at styrke bl.a. STEM-kompetencerne.

Unge Forskere

Det er sjovt at udvikle og designe løsninger på problemer i den virkelige verden. De private skoler er altid stærkt repræsenterede ved opfinderkonkurrencen Unge Forskere. Samlet vinder i juniorkonkurrencen var i år Frederikke fra Ryomgaard Realskole. Der var desuden præmier og priser til Bagsværd Kostskole og Gymnasium og Skt. Josefs Skole, Roskilde. Sidstnævnte var godt repræsenteret i finalen i den store naturvidenskabelige talentkonkurrence.

Udvikling af en naturfaglig kultur

Succesen kommer ikke ud af den blå luft. Skt. Josefs Skole har satset stærkt på at systematisere den naturfaglige indsats. Ole Grevald og Caroline Matthiasen, der er lærere på Skt. Josefs Skole, har trukket en stor del af læsset og modtog da også Novo Nordisk Fondens Naturfagslærerpris i år.

Skolens mange naturfaglige aktiviteter er sat i system i et årshjul. Eleverne på skolen oplever bl.a. mange udadrettede aktiviteter, f.eks. virksomhedsbesøg og besøg på de videregående uddannelser for at lave laboratorieforsøg. Man sørger også for, at elevinitiativer realiseres, bl.a. en STEM-Club (Science, Technology, Engineering, Math). I samarbejde med studerende fra grafikeruddannelsen, er rammerne på Skt. Josefs Skole også indrettet, så de understøtter den naturfaglige kultur på skolen. En trappegang er omdannet til et sciencetårn med planetsystemet i loftet, og skolens indgangsparti er indrettet med logiske spil, som bliver benyttet flittigt af eleverne i frikvarterne.

Skt. Josefs Skole er blot ét eksempel ud af flere private grundskoler og gymnasier med blik for fremtidens behov og spændende initiativer inden for det naturvidenskabelige og teknologiske felt.

Fokus på fremtidens kompetencer

Bagsværd Kostskole og Gymnasium har gode erfaringer med at udvikle tiltag og ideer, der skaber mere hensigtsmæssige sammenhænge mellem grundskolen og ungdomsuddannelsen. Skolen tilbyder tre linjer med femårige forløb. Eleverne begynder i 8. klasse og afslutter forløbet i 3.g. Man arbejder bevidst med tanken om udskolingen som begyndelsen på noget frem for afslutningen. Lærere fra grundskolen og gymnasiet samarbejder om eleverne allerede fra 8. klasse, hvor der også undervises i gymnasiets pensum.

De tre linjer er ikke tilfældige. Der er stærkt fokus på fremtidens kompetencer. Skolen tilbyder linjen "GLOBAL", der gør eleverne i stand til at kommunikere på tværs af grænser og kulturer. Eleverne har bl.a. dansk med fokus på kommunikation, tre sprog fra 8. klasse, herunder Cambridge-engelsk. Der arbejdes desuden med innovation i undervisningen og internationalisering.

0
3
1
BAGSVÆRD
j
g
c
æ
ø
9
2
4
8

På linjen "BIOTEK" får eleverne flere timer i science-fag og træner kompetencer, der forbereder dem på at arbejde med forskning og udvikling. Der samarbejdes med konkrete virksomheder og universiteter.
Nyeste tiltag er linjen "DIGITAL", hvor der undervises i analyse, design, udvikling og programmering af digitale produkter. Linjen integrerer desuden på en unik måde fag fra htx med fag fra stx. For skolen er den nye linje ikke bare et teknisk projekt, men et dannelsesprojekt. Basale digitale kompetencer er grundlaget for at forstå det 21. århundredes sprog. Hvis man ikke har sprog, kan man ikke tale med. Dermed får undervisningen også et demokratisk aspekt, der er med til at sikre, at udviklingen ikke bliver defineret af en bestemt samfundsgruppe. Digitaliseringskompetencer omhandler ikke bare tekniske kompetencer, men også kritisk tænkning og det at forholde sig til data, datamængder og brug af algoritmer. Det handler om magten i data. Et mål med linjen er altså også at give eleverne færdigheder, der gør dem i stand til at navigere trygt i og selv være med til at præge et fuldt digitaliseret samfund.

At være noget for andre

Det er dejligt at mærke, at man kan være noget for andre. At man har noget at bidrage med, at man måske ligefrem er en værdifuld ressource for samfundet. Det giver trivsel. En række børneinstitutioner og skoler samarbejder med grupper af ældre. De såkaldte generationsmøder giver gensidig indsigt i hinandens liv. Man lærer af hinanden og får gode oplevelser.

"Jeg brænder for, at børn og unge lærer at begå sig på en ordentlig måde i vores samfund. Vi skal ikke isolere os i forskellige institutioner, alt efter hvilken livsfase vi befinder os i. Unge lærer af ældre, og ældre lærer af unge. Sådan har det altid været. Vi skal se vores forskelligheder som en styrke og stå sammen

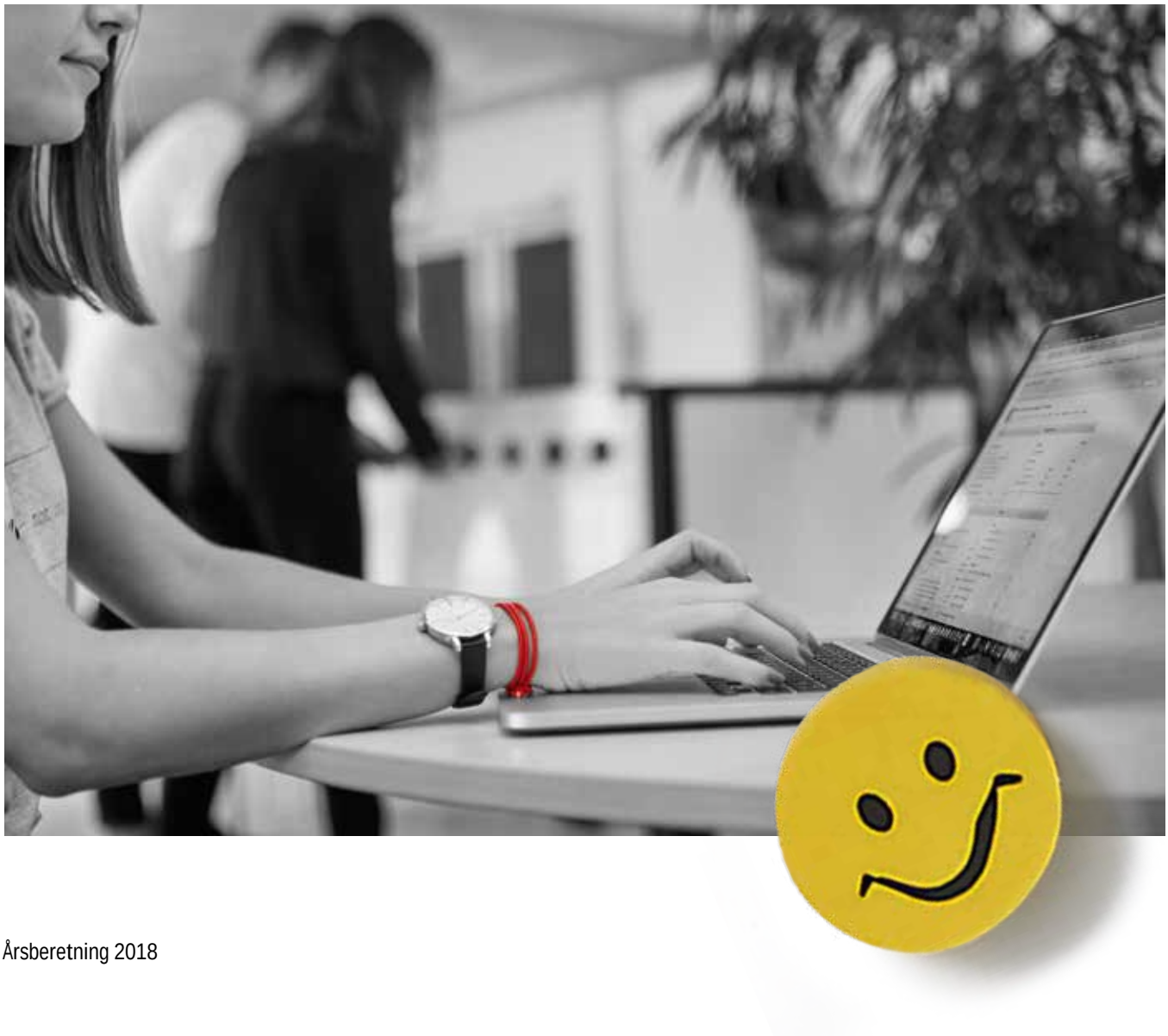

om at hjælpe og passe på hinanden. Jeg ser mange muligheder i samarbejdet." Sådan fortalte Malene Leander Munk Siebenkäß, der er lærer på Sorø Privatskole om baggrunden for sin klasses alternative aktivitet på den nationale trivselsdag. Eleverne mødte ganske enkelt op med en bog under armen, som de skulle læse højt for de ældre på Røde Korshjemmet i Sorø. Klassens ordblinde elever viste de ældre, hvordan teknologien hjælper dem med at læse. Det vigtigste var dog ikke højtlæsningen, men alt det, der finder sted i mødet med et andet menneske.

Ambassadørskoler

Skoler i hele Danmark markerer hvert år, ligesom Sorø Privatskole, den nationale trivselsdag første fredag i marts, som Red Barnet står bag. Sorø Privatskole er i øvrigt, ligesom en række andre private skoler, Red Barnet Ambassadørskole. Det betyder bl.a., at skolerne sætter børns rettigheder på skoleskemaet og fejrer FN's børnerettighedsdag hvert år den 20. november.

Når nøden er størst

"Penge er som gødning. De gør kun gavn, når de spredes". Sådan sagde Frøken Ella Frederikke Marie Jørgensen, der for mere end 120 år siden grundlagde Nørre Aaby Realskole. Hun startede skolen op med 20 elever, og hun underviste selv. Frøken Ella havde sans for økonomi og et godt hjerte. Hun havde opmærksomhed på alle elever og bekymrede sig, hvis der var problemer i hjemmet. Da Nørre Aaby Realskole oprettede sin støtteforening, var det oplagt at navngive den efter Frøken Ella.

I "Frøken Ellas Portemonnæ" lægges penge fra medlemskaber, sponsorater og arrangementer. Men der bliver de ikke liggende. Med Frøken Ellas værdisæt i tankerne uddeles pengene ved akut behov for økonomisk støtte, f.eks. i forbindelse skilsmisse eller dødsfald. Der kan bl.a. ydes hjælp til at betale skolepenge eller lejrskoleophold.

Fremtidens frø

De valg, vi træffer i hverdagen, har betydning og konsekvenser for jorden. Konsekvenser, som man måske ikke kan se i dag, men som kan have effekt langt ind i fremtiden. Bæredygtighed handler om, hvordan vi kan passe på jorden, så den ikke tager skade af den måde, vi lever på.

Der må tænkes i anderledes løsninger, for at jordens ressourcer ikke bliver brugt op. Under titlen "Fremtidens frø" har bl.a. Lyngby private Skole satset på at give eleverne viden om bæredygtig mad og miljøbesparende produktion. Målsætningerne for projektet er dels hentet i Fælles Mål (skolens undervisningsmål) og FN's klimamål. Der er nu implementeret permanente tiltag på skolen, såsom affaldssortering. Eleverne sortere madaffald, der efterfølgende sendes til bioaffald i kommunen, samt plastik, papir m.m. Ideen er bl.a., at eleverne bliver gjort opmærksomme på deres vaner og måske sætter spørgsmålstegn ved dem.

Aktiv demokratisk deltagelse

En international undersøgelse viser, at danske unge indtager førstepladsen, når det handler om viden om demokrati, politik og samfundsforhold. Til gengæld bruger danske elever ikke deres viden til at deltage aktivt i demokratiet. På Skanderborg Realskole arbejder man bevidst med elevernes aktive demokratiske deltagelse. Det sker på flere måder. Da et flertal i Skanderborgs byråd ville ophæve fredningen af "Munkekroen" i byens hovedgade med henblik på nedrivning, gik eleverne i 3. klasse til tasterne for i protest at skrive læserbreve og høringssvar henvendt til kommunen og til Slots- og Kulturstyrelsen. Eleverne fik offentliggjort deres synspunkter i den lokale avis, og det blev bemærket af politikerne.
Det er vigtigt at føle, at man bliver taget alvorligt for at få lyst til demokratisk deltagelse, derfor har Skanderborg Realskole oprettet et elevråd i digital opførsel. Elevrådet, der består af elever fra 4.-10. klasse, har blandt andet som opgave at give indspark til de voksne i anerkendelse af, at der er noget de voksne ikke nødvendigvis forstår i børn og unges brug af de sociale medier. Parallelt samarbejder lærere og forældre. Arbejdet skal bl.a. føre til et fælles etisk kodeks i brugen af sociale medier.
Det er blevet en tradition på Skanderborg Realskole, nu på tiende år, at invitere politikere til at svare på de spørgsmål, som eleverne har om politikernes arbejde og holdninger. Eleverne kommer derved i øjenhøjde med politikerne. De får viden om politik og samfundsforhold og nogle erfaringer, der måske giver dem lyst til og mod på demokratisk deltagelse.

Fokus på samfundsudfordringer

Virksomheder handler samfundsmæssigt ansvarligt ved at tage hensyn til menneskerettigheder, sociale vilkår, arbejdsforhold, miljø, klima m.v. Samfundsmæssig ansvarlighed kan være en del af den private skoles bevidste strategi og ikke kun i relation til elever og forældre. Randers Realskole er en af Danmarks største private skoler. Skolens ledelse ved, at størrelsen forpligter. Skolen er meget bevidst om sin rolle i samfundet.

"Vi skal sikre muligheden for et værdi- og holdningsbaseret alternativ til den o□entlige skole"

Danmarks Private Skoler

Skolen har igangsat et initiativ, hvor de tilbyder praktik- og jobmuligheder for ledige på kanten af arbejdsmarkedet. Randers Realskole har da også modtaget en fornem CSR-pris (Corporate Social Responsibility) for sit sociale ansvar, mere konkret for indsatsen for at være medskaber af et rummeligt arbejdsmarked i Randers Kommune.

Innovation og entreprenørskab

Udover tiltag på medarbejderfronten har Randers Realskole fokus på, hvordan de kan løse en af det danske samfunds større udfordringer; manglen på dygtige håndværkere. Skolen har igangsat et samarbejde med kommunen, den lokale erhvervsskole og virksomhederne i Randers og omegn. Gennem samarbejdet skal eleverne på skolen og børn og unge i byen få øget mulighed for at prøve kræfter med innovation og entreprenørskab, som kan styrke deres nysgerrighed for håndværk og produktudvikling. Skolen har bl.a. gennemført en konkurrence, hvor eleverne skabte idéer og produkter. Repræsentanter fra lokale virksomheder var dommere. Eleverne præsenterede bl.a. en drone med en hjertestarter, som fik stor opmærksomhed.

Tilbud til fagligt udfordrede

"Tidligere kunne jeg gå helt i panik, hvis jeg blev bedt om at læse op i klassen, men ikke længere". Sådan fortæller Simon, der går i 8. klasse, om udbyttet af sit forløb på Nordjyllands Akademi, et samarbejde mellem Hjørring Private Realskole, Tolstrup-Stenum Friskole, Privatskolen i Frederikshavn og Privatskolen i Sæby, der afholder camps for at give et fagligt løft til elever på 7.- 8. klassetrin med udfordringer i læsning eller matematik. Ideen med at skabe camps med fokus på faglig udvikling er delvist inspireret af TalentCamp.dk, der er et andet succesfuldt projektsamarbejde mellem private skoler for elever med faglige talenter. Nordjyllands Akademi har ønsket at skabe et tilbud til de elever, som føler sig fagligt udfordret. Eleverne refererer, at de har mere tillid til sig selv efter at have deltaget på Nordjyllands Akademis camps. Akademiet arbejder da også med en helhedstanke, hvor hele miljøet omkring undervisningen betragtes som væsentligt. Camp-aktiviteterne bygger derfor ikke kun på det faglige, men også på fællesskab, teambuilding og fysisk aktivitet. Nordjyllands Akademi ønsker at sætte gang i en positiv proces hos eleverne, hvor der gennem et ekstra fokus på faget skabes en større forståelse, fornyet motivation og øget selvtillid, som kan påvirke elevens holdning og arbejdsindsats i faget, så det faglige standpunkt med tiden forbedres.

De stolte nørder

Danmarks Private Skoler er medlem af konsortiet bag "DM i fagene". Foreningen glæder sig især over at se, hvor meget konkurrencen er vokset på blot to år. Det er lykkedes at skabe interesse for DM i fagene ude på skolerne, både på folkeskolerne og på de private skoler, hvis deltagelsesprocent er høj. Formålet med DM i Fagene er at sætte fokus på fagligheden og den faglige udvikling hos eleverne under overskriften "De stolte nørder". Elevernes interesse for fagene skal stimuleres gennem deltagelse i DM i Fagene, og mesterskaberne skal være med til at underbygge et læringsmiljø, hvor lysten til at dygtiggøre sig bliver opfattet positivt blandt eleverne.

DM i Fagene er ikke et arrangement, der står alene. Formålet er, at aktiviteterne før, under og efter mesterskaberne skal være et supplement til den daglige undervisning på skolerne og brobygger til elevernes videre vej i uddannelsessystemet. Konsortiet bag DM i fagene er sat i verden for at sikre projektets formål. Konsortiet spænder bredt, men fælles for alle aktørerne, herunder Danmarks Private Skoler, er ønsket om at bidrage til udviklingen af en motiverende, interessant og udfordrende grundskole for alle elever.

Bidragsyder til skolen og samfundet

Når de private skoler udnytter det spillerum, de har til frit at vælge, hvilken idé de vil bygge deres skole på og udnytter spillerummet inden for de strukturelle rammer, der er givet, sker der noget spændende.

Friheden giver mulighed for en agilitet og en kreativitet, som man helt oplagt kan blive inspireret af og tage til sig og bruge, på sin egen måde, i sin egen kontekst.

Friheden og det værdibårne er det, der giver mulighed for at være traditionsbevarende og samtidigt nyskabende. Hermed bidrager de private skoler til skolen og samfundet generelt.

Den værdifulde arbejdsplads

En skole er også en arbejdsplads. Det gælder også den private skole. Vi ved, at den private skole opfattes som en god arbejdsplads, når den er præget af stabilitet, en institutionel stabilitet, der i høj grad er forankret i skolens historie, traditioner og ikke mindst i dens formål og værdier. Man kunne kalde det den "værdi-fulde" arbejdsplads. Men skolen er ikke en ø. Udefrakommende ændringer må tages ind. Institutionens stabilitet har ofte betydning for, hvor let dette sker.

På trods af, at de frie og private skoler i Undervisningsministeriet ofte kaldes for det "uregulerede undervisningsområde", vil de fleste på skolerne nok mene, at de rammer og vilkår, der arbejdes indenfor er temmelig regulerede og påvirker livet på skolen og dens organisation. Til tider virker skolen som en homogen organisme, i harmoni, og til andre tider kan den være præget af kaoslignende tilstande, for den udgøres af mennesker, der skal virke i rammer og vilkår, der ofte forandres eller påvirkes. Det forgange år bød også på sine forandringer og påvirkninger.

Læreroverenskomst 2018

2018 var som bekendt overenskomstsår. Lad os ikke genfortælle hele forløbet, men nøjes med at sige, at vi fik en afvikling af forhandlingerne på det statslige (og kommunale) undervisningsområde, som var præget af spændingskurver, overraskelsesmomenter, et kulørt persongalleri og så til slut en endelig forløsning med et resultat for lærerne som, udover pæne aftalte lønstigninger, ikke laver om på det ansættelsesgrundlag vi har arbejdet med og efter siden 2013 for såvel grundskole- som gymnasielærere.

I Danmarks Private Skoler er vi glade og lettede over, at forhandlingerne endte med enighed, og for at vi ikke blev bragt ind i en udsigtsløs og ødelæggende konflikt. Vi er ligeledes tilfredse med, at vi og skolerne har et ansættelsesgrundlag for lærerne, som har fungeret udmærket siden 2013. Det overenskomstforløb, der var i 2013, har, på trods af omstændighederne, været positivt og skabt et fornuftigt ledelsesgrundlag efterfølgende. På trods af megen tidligere virak er der i dag et godt samarbejde på skolerne.

Vi ville have været bekymrede, såfremt der var afgivet væsentlige indrømmelser fra statens side, der havde indskrænket skolernes fleksible muligheder for tilrettelæggelse af lærernes arbejdstid og planlægning af skoleåret og undervisningen.

Men vi er kede af, at vi heller ikke med OK18 har kunnet etablere egentlige forhandlinger om f.eks. lønsystemet for grundskolelærerne, tillægsstrukturer, undervisningstillæg og undervisningsbegrebet m.m. Disse områder er druknet i de centrale forhandlinger og er slet ikke blevet prioriteret.

For lærerne på grundskolerne er der dog aftalt et såkaldt "periodeprojekt". Her skal parterne i det kommende års tid drøfte lønsystemet for lærere ansat ved frie og private skoler. Vi håber på positive drøftelser og resultater, der kan give større gennemsigtighed.

Lærerforhandlingerne på det kommunale område endte som bekendt med en aftalt kommission. Indtil videre har parterne talt varmt og positivt herom,

men vi mangler stadig at se, hvorledes arbejdet udvikler sig. Et positivt resultat på det kommunale område vil også have indflydelse på det frie område. Vi må vente og se.

BUPL, 3F og HK
I forhold til foreningens øvrige overenskomster, med henholdsvis BUPL og 3F, var forhandlingerne noget mere udramatiske, og sammen med de øvrige skoleforeninger nåede vi i hus med gode overenskomstresultater.

I 2018 har vi også, igen i samarbejde med de øvrige skoleforeninger, optaget møder og forhandlinger med HK. Formålet er at afsøge, om vi kan skabe en overenskomst for skolernes kontorpersonale. Møderne har været positive, men vi er endnu ikke i mål. Såfremt det lykkes at lande en overenskomst med HK, bliver der tale om en tiltrædelsesoverenskomst i stil med det, vi kender fra BUPL og 3F.

Voldgi
En klar december morgen i 2017 mødtes repræsentanter fra skoleforeningerne, herunder Danmarks Private Skoler, og BUPL på toppen af København i Gorrissen Federspiels advokatlokaler i det nye Axel Towers. Her afsluttedes en lang faglig tvist imellem BUPL og skoleforeningerne ved en faglig voldgift.

BUPL havde anlagt voldgiften med påstand om, at skoleforeningerne brød vores fælles BUPL-overenskomst, i og med at foreningerne fastholdt, at skolerne ikke kan ansætte og aflønne skoleassistenter og tilsvarende på andet end lærervilkår.

I Danmarks Private Skoler så vi meget gerne, at private skoler kunne anvende andre personalegrupper end ansatte lærere i undervisningen, men det tillader den eksisterende læreroverenskomst ikke. Det blev gjort meget tydeligt med den tidligere voldgiftskendelse fra sommeren 2013, mellem Lærernes Centralorganisation og Moderniseringsstyrelsen – og i og med det i skolernes lovgrundlag er et krav, at læreroverenskomsten følges, bliver ønsker ved ønsker. Afgørelsen på BUPL-voldgiften stadfæstede dette.

BUPL måtte tage derfra med uforrettet sag. Så vi "vandt" voldgiften, selvom vi, politisk, egentligt er enige med BUPL i, at de private skoler burde have mulighed for f.eks. at ansætte en pædagog eller anden medarbejder til at hjælpe, assistere eller understøtte en lærer i undervisningen. Med de opgaver de private skoler møder, er det utidssvarende, at vi ikke har mulighed for at inddrage øvrige faggrupper og kompetencer i undervisningen, og vel og mærke gøre dette på de disse faggruppers overenskomst- eller ansættelsesvilkår.

Foreningen arbejder fortsat for at udvide mulighederne, men må erkende, bl.a. pga. de forløb, der har været på læreroverenskomstområdet ved overenskomstforhandlingerne i henholdsvis 2015 og 2018, at et sådant tema er særdeles svært at løfte, når der er langt større principielle spørgsmål og risiko for konflikt i spil. Det er i øvrigt et tema, som har udgangspunkt i grænsestridigheder imellem to fagforeninger, BUPL og FSL, som man kunne mene, at begge parter burde hjælpe til med at løse i fælles dialog og ikke ved en voldgift.

Ledere er talende dyr
At krav til skoleledelse i dag er anderledes end i går vil være en banalitet at fremføre. Men alligevel. Alt er det samme, alt er forandret. Der er sket et paradigmeskifte siden overenskomstforhandlingerne i 2013. På nogle skoler synes man måske, at forandringerne har været små, på andre har de været store. Uanset har der de seneste 5 år været en udvikling i ledelsesperspektivet og forståelsen af ledelsens karakter og art.

Ledelsesfilosoffen Ole Fogh Kirkeby siger i en artikel fra 2017, at "ledere er talende dyr", og at ledere ofte ansættes til at tale. Det er som sådan positivt. Tavs ledelse vil være lidt af et paradoks (selvom der ligger en spændende bogtitel og venter), og en god leder er bl.a. den person, der med sine handlinger, ord og tale kan skabe mening og samling blandt medarbejdere om en fælles ide og retning. Om de fælles værdier.
Men ledelse handler i lige så høj grad om dialog. I en kompleks skoleorganisation, hvor der er multiple mål, et utal af interessenter og hensyn og ofte modstridende dagsordner, er ledelsen dybt afhængig af sin organisation, sine medarbejdere. Det kræver samtale. Ledelse på og af en privat skole er mange ting, men især samtale.

De private skoler har et unikt grundlag for at skabe en fælles platform og udgangspunkt for arbejdet og det meningsbærende ved skolen. Vi ved fra tidligere undersøgelser, at den succesfulde private skole er kendetegnet ved et tydeligt værdimæssigt grundlag. På trods af mange dagsordener og politiske og samfundsmæssige strømninger, er værdigrundlaget, og den måde hvorpå det kommer til live i skolen, med til at skabe retning og mening for ledelse og ansatte ved skolen. På den enkelte skole taler værdierne deres eget sprog. Skolens historie, traditioner og liv fortæller ansatte, forældre og elever, hvad der er vigtigt og centralt for lige netop dén skole.

Bestyrelse i en værdibaseret organisation
Værdigrundlaget, formålet, traditioner, praksis og historien danner også platform for bestyrelsens arbejde for og ved skolen. I debat, samtale og dialog drøfter vi, i foreningen, ofte, hvad der adskiller bestyrelsens rolle ved en privat skole fra øvrige uddannelsesinstitutioners bestyrelser. Nogle af svarene har rod i, at bestyrelsen ved den private skole er det øverste ledelsesorgan. Der er ingen kommunalbestyrelse, ingen forvaltning, intet departement, ingen styrelse eller råd, der har beføjelser udover bestyrelsen.

Den private skoles ledelsesstruktur bør være klar og præcis. Bestyrelser ved private skoler, uanset om det er ved grundskoler eller gymnasier, er sammen med ledelsen som regel optaget af emner og temaer, som har direkte relevans for skolens udvikling og drift. Andet giver simpelthen ikke mening. Ved bestyrelsesmøder drøftes på et strategisk og overordnet niveau emner som økonomi, bygningsfaciliteter, ansattes kompetencer, kvalitet i undervisningen, samarbejdet mellem skolen, elever og forældre m.m. Hvor disse drøftelser foregår mest ideelt, sker de i en tæt sammenhæng med skolens formål og værdigrundlag, og der udarbejdes strategiske spor, der giver skolen mulighed for, også i 2018, at svare på: Hvem er vi? Hvorfor er vi her? Hvem er vi her for? Det er spørgsmål, hvor der ikke altid er entydige svar. Men som privat skole er det altid relevant at lede efter dem.

Skolen og ansvaret
Epilog

Hvem har egentlig ansvaret for, at vores samfund består – også om hundrede år? Og hvem skal bestemme, hvilke værdier det fremtidige samfund skal baseres på? Er det politikerne, der jo er valgt af os alle og som, må man i hvert tilfælde tro, bør have de bedste forudsætninger og det bedste overblik? Er det virksomhederne eller organisationerne? Eller er det de mindre fællesskaber; skolerne og familierne? Eller individet?

Skolen i Danmark tillægges et stort ansvar fra mange sider. Skolen tager også gerne ansvaret på sig.

Danmarks private skoler, grundskoler og gymnasier, er mindre fællesskaber, skabt af civilsamfundet. Alle med det mål, at gøre skolen så god som mulig for de børn og unge, der går der, så de på bedste vis forberedes til at leve og agere i et nutidigt og fremtidigt demokratisk samfund.
De frie og private skoler er i sig selv et udtryk for demokratisk overskud, der giver forældre og elever mulighed for at vælge skole og uddannelse efter de værdier, der

er vigtigst for dem. Skolens opgave bliver herefter at værne om værdierne og samtidigt sørge for, at eleverne bliver dannet og uddannet.

Når debatten raser om de private skolers "manglende sociale ansvar", sker det i en meget snæver forståelse af begrebet; socialt ansvar handler om socioøkonomi og elever med støttebehov. Dette er to meget væsentlige elementer, når det sociale ansvar skal drøftes, men det sociale ansvar er meget mere end det. Opfattelsen af, hvad det vil sige at tage et socialt ansvar, trænger i høj grad til at blive revurderet.

Danmarks Private Skoler italesætter denne definition: "Socialt ansvar er summen af en skoles sociale tiltag i relation til eleverne, aktiviteter, der fremmer sociale mål og resultaterne af disse. De sociale tiltag kan være rettet mod individet og fællesskabet i skolen, men med det underlæggende formål at handle til gavn for samfundet."

Til trods for de utallige eksempler på private skolers sociale tiltag og aktiviteter til gavn for samfundet, vil foreningen fortsat stærkt opfordre til, at den enkelte private skole sætter det sociale ansvar på dagsordenen: Hvilke tiltag har vi? Hvad kunne vi tænke os at gøre mere af – og hvordan? Og ikke mindst, hvordan udbreder vi kendskabet til det, vi og andre private skoler faktisk gør?

Hvem har ansvaret for at danne og uddanne de kommende generationer, således at de kan videreudvikle vores velfærdssamfund på en sådan måde, at flest muligt trives, at stærke, såvel som svage borgere, har en indholdsrig tilværelse og ikke mindst, at både store og små fællesskaber kan fungere med høj grad af frihed? Overordnet er det et ansvar, vi alle må påtage os.

Danmarks Private Skole
Hvad gør vi?

Foreningen Danmarks Private Skoler fungerer i sin politiske interessevaretagelse og kommunikation som talerør for de private grundskoler og gymnasiale uddannelser. Foreningen har et grundlæggende fundament, et formål, at bygge denne kommunikation og interessevaretagelse på. Det er foreningens opfattelse, at den på mange måder er lykkes med at opbygge en kommunikativ platform og et politisk netværk. Der sker fortsat en opbygning og en styrkelse.

Foreningen arbejder med en af bestyrelsen vedtaget strategi, der er med til realistisk at prioritere den politiske interessevaretagelse og kommunikation i forhold til foreningens eksterne målgrupper. Således fokuseres der på det vurderet væsentligste, samtidigt med at målene er realiserbare i forhold til de ressourcer, der er til rådighed.

Tæt på

Der sker løbende en identifikation af politikere, der med fordel kan sættes fokus på, for at påvirke de private skolers vilkår.

Formålet med indsatserne er at "sætte ansigt" på de private skoler. Politikerne skal "tæt på" skolerne. Dette sker bl.a. ved at invitere politikerne på besøg på medlemsskolerne. Skanderborg Realskole lagde i foråret hus til et møde med Britt Bager, politisk ordfører for Venstre. Foreningen har også haft Socialdemokraternes Lars Aslan Rasmussen på besøg på henholdsvis Akademisk Studenterkursus og Ingrid Jespersens Gymnasieskole. Ligeledes har Annette Lind (S) været på skolebesøg på henholdsvis Viborg Private Realskole og Randers Realskole. Omdrejningspunktet for besøgene var temaet "socialt ansvar", og skolerne bidrog på forskellig vis til at vise, hvordan de tager vare på nogle særligt udsatte elevgrupper. Jacob Mark, Undervisningsordfører for SF, besøgte sammen med foreningen, i september, Bagsværd Kostskole og Gymnasium.

Et besøg hvor omdrejningspunktet var de gode argumenter for, at der i det hele taget findes private gymnasier.

Med andre ord

Foreningen oplever ofte at politikere, ansatte i embedsværket, medier og meningsdannere savner viden om den tradition, der ligger bag de private skoler. Et konkret initiativ for at sprede viden om de private skolers historie er folderen "Med andre ord", der indeholder en tidslinje med væsentlige nedslagspunkter i skolehistorien, samt det man kunne kalde "grundfortællingen" om de private skoler; grundpillerne, rødderne og værdierne.

Inspirér

Foreningen forsøger gennem en række indsatser at vise specifikke målgrupper, og omverdenen generelt, at de private skoler er et aktiv i forhold til at udvikle skolen i Danmark.

Det gør foreningen bl.a. ved at dele viden og inspirere til nye måder at gøre tingene på. Konkret indsamles cases fra skolerne og skrives notater på baggrund af indsamlet fakta og viden inden for udvalgte temaer og underemner. Disse viderebringes i den offentlige debat og på møder med politikere.

Foreningen samarbejder også med eksterne analysefirmaer for at indsamle fakta til brug for argumentationen og dokumentationen i forbindelse med den politiske interessevaretagelse.

Foreningen udvikler desuden en række nyhedshistorier til de sociale medier, såkaldte #inspirationshistorier om spændende initiativer på medlemsskolerne. Som nævnt tidligere i beretningen er skolernes input til foreningen med disse historier guld værd, ligesom opbakningen er, når vi går i brechen for sektoren, f.eks. på de sociale medier; Twitter, Facebook og LinkedIn, og når vi laver konkrete aktiviteter målrettet politikere, medier m.v.

At påvirke rammebetingelserne

I 2017 afgav foreningen et halvt hundrede høringssvar til ministerier, styrelser og departementer. Foreningen får lov at ytre sin holdning, på vegne af skolerne, i alle mulige slags spørgsmål; uddannelsesparathed, vejledning, skatteselskabslov, prøvebekendtgørelse, erhvervsuddannelser, Fælles mål, tilsynsførende, SU-bekendtgørelse, nationale test, studievalg, kapacitetsloft, bederum, lærerkompetencer og meget, meget mere, - ja selv forebyggelse af rotter på private skoler har foreningen skrevet høringssvar om. Høringssvar, hvor foreningen har afgivet særlige bemærkninger, kan i øvrigt findes på foreningens hjemmeside.
Sammen med høringssvarene er større og mindre møder med Undervisningsministeriets styrelser og departement en meget vigtig brik i foreningens mål om at styrke positionen som en god samarbejdspartner og styrke påvirkningen af arbejdet med de private grundskoler og gymnasiale uddannelsers rammebetingelser.

Det relationelle arbejde

Det relationelle og netværk er af stor betydning for foreningens arbejde og i det hele taget for muligheden for at komme ud med dens budskaber. Foreningen arbejder konstant på at styrke de relationer, den allerede har, opdyrke nye relationer inden for skoleområdet, men også nye relationer, der ikke direkte har med skole og uddannelse at gøre, men nok indirekte har stor indflydelse.

Foreningen holder løbende kontakt med fagordførerne på undervisnings- og uddannelsesområdet i Folketinget. Det er altid foreningens ambition at holde minimum et møde pr. halvår med partiernes ordfører. Formålet er at påvirke de politiske rammebetingelser, styrke de private skolers omdømme og øge kendskabet til skolerne. Der kan være tale om møder om meget specifikke emner eller møder med rum for bredere dialog og meningsudveksling.

Tweets fra Folkemødet

"Kvoter er til fisk, ikke til mennesker" @suhr_karsten forsvarer #fritskole-valg i debat på #fmdk. Det er forældrene, der skal bestemme, hvordan deres barn skal undervises jf Grundlovens paragraf 76. #privateskoler #skolechat #skolepol

Frit skolevalg. @suhr_karsten #privateskoler i debat på #fmdk. Der er et skred i måden politikere opfatter civilbefolkningen. Som om de ved bedst på borgernes vegne og laver regler, der ensretter. I et velfungerende demokrati, må man have tillid til borgerne. #skolepol #skolechat

Et råd til politikerne, siger @suhr_karsten #privateskoler i debat hos @dlforg: "Giv folkeskolen fri til at lave skole for de elever, der er på netop den skole på det sted i Danmark. Ingen skoler er ens." #fmdk #skolechat #skolepol
En debat i god tone og i godt humør.

Hvorfor taler vi så meget om "privatskoler" i en debat om folkeskolens rolle? Hvorfor ikke tale om, hvordan folkeskolen bliver bedre? @suhr_karsten #privateskoler i debat hos @dlforg #skolchat #skolepol

De frie og #privateskoler. Deres rolle? @suhr_karsten på #fmdk "Allerhelst som alternativet til en velfungerende folkeskole. Skoler, der med stærke værdigrundlag tiltrækker forældre med samme værdier" #fritskolevalg #skolechat #skolepol #dkpol

Selvfølglig skal der være frie og #privateskoler siger @suhr_karsten på #fmdk – hvis man altså vil tage borgerne og civilsamfundet alvorligt og dermed værne om demokratiet i Danmark #fritskolevalg #skolechat #skolepol #dkpol

Formelt og uformelt netværksarbejde

Det formelle og det uformelle netværksarbejde er det altoverskyggende formål med foreningens deltagelse i det årlige Folkemøde på Bornholm. Samtidigt benytter foreningen muligheden for at sætte en dagsorden før, under og efter mødet og griber muligheden for at tale de private skolers sag, hvor vi inviteres til at gøre det. På Folkemødet i juni i år kunne man bl.a. møde foreningen, ved formand Karsten Suhr, i debatten "Den frie grundskole – det vilde vesten eller fremtiden?", arrangeret af DSE, Danske Skoleelever. En debat, der stillede det grundlæggende spørgsmål, om det er et problem, at mange elever vælger frie grundskoler frem for folkeskoler.

Danmarks Lærerforening inviterede foreningen med i debatten "Behøver vi en fælles folkeskole?" Det spørgsmål besvaredes i paneldebat med Abdel Aziz Mahmoud, tv- og radiovært, og Christina Krzyrosiak Hansen, Borgmester i Holbæk Kommune. Hun havde netop en uge forinden gjort sig bemærket ved at kritisere tilskuddet til de frie grundskoler, så lejligheden blev naturligvis udnyttet til at foreslå et "kaffemøde", et møde der senere er afholdt på rådhuset i Holbæk.

Foreningens egen debatevent "Frit skolevalg. Hvis er børnene? Forældrenes eller statens?" handlede om frihedsrettigheder, demokrati og værdier. Hvem har retten til at bestemme, hvad god skolegang er? Er det individet eller staten? Holdninger til, hvor langt skolefriheden skal række, er mange. Disse holdninger blev synliggjort i debatten i Sverigesvejs debattelt, fredag eftermiddag på Folkemødet, hvor Henrik Fallesen, partner i Radius, erfarent var moderator med Jakob Sølvhøj (EL), Alex Ahrendtsen (DF), Annette Lind (S), Juliane Jenvall (VU) og Karsten Suhr, formand for Danmarks Private Skoler, som debattører.

Ka emøder

Foreningens møder med organisationer på skoleområdet, eksperter og meningsdannere er vigtige for at få folk set i øjnene og udveksle meninger. Ikke mindst de lidt uformelle – og internt benævnte "kaffemøder"– er med til at sørge for, at billedet af de private skoler nuanceres. Et simpelt møde kan være med til at afstemme interesser, skabe opbakning og engagement. Det kan være det, der skaber en "ven" i debatten om de private skoler eller det, der måske dæmper en kritik. "Kaffemøder" er et element i en bevidst strategi.

Vi er ikke alene

At have venner, eller i det mindste et godt netværk, er alfa og omega i den politiske interessevaretagelse. Foreningen Danmarks Private Skoler står ikke alene om at være talerør for de frie skoler. Vi sætter stor pris på samarbejdet med de øvrige skoleforeninger og fagforeningerne. Det er stærkt, når vi kan stå sammen om en sag indadtil og udadtil og stærkt, at vi kan enes om at være uenige, når det er det, vi er.

Uden jer, vores medlemmer, var vi ikke. Vi takker for al jeres opbakning til vores fælles projekt; "Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier", for gode og konstruktive meningsudvekslinger, for opbakning på de sociale medier, for opbakning til vores aktiviteter og ikke mindst for alle de gode, konkrete eksempler, der er argumentet for, at de private skoler i Danmark er et aktiv, der, på deres måde, bidrager til samfundets og fællesskabets målsætninger.

Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier er sat i verden for at tale de private skolers sag, for at forsvare forældre og elevers ret til et frit skolevalg, for at sikre friheden til, på et demokratisk grundlag, at drive frie og uafhængige private skoler, der er et værdi- og holdningsbaseret alternativ til den offentlige skole.
Danmarks Private Skoler – det gør vi!

Elevtal

Grundskoler:	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Børnehaveklasse	3.624	3.894	3.897	4.014	4.345	4.207	4.466	4.561	5.072	4.980
1. til 9. klasse	38.382	39.125	41.090	41.514	44.119	45.494	47.087	48.477	56.006	56.077
10. klasse	2.310	2.464	2.563	2.414	2.682	2.540	2.608	2.387	2.650	2.417
Samlet elevtal	44.316	45.483	47.550	47.942	51.146	52.241	54.161	55.425	63.728	63.474

Oplysninger er baseret på skolernes forventede elevtal pr. 5. september.

Gymnasier:	2017	2018
STX	2.257	2.092
IB	248	261
HF	448	420
Studenterkurser	613	587
Samlet elevtal	3.566	3.360

Oplysninger er baseret på skolernes forventede elevtal pr. 20. skoledag efter semesterstart.

Øvrige elevtalsoplysninger

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal elever tidlig SFO	797	790	1.275	1.408	1.753	1.966	2.270	2.023	1.857	1.959
Antal elever i SFO, bh.kl. til og med 3. klasse	12.736	12.974	13.958	14.629	15.551	15.812	16.262	16.946	18.401	18.619
Antal elever i SFO, 4. klasse	938	1.020	1.141	1.196	1.250	1.179	1.593	1.642	2.534	2.079
Antal vuggestuebørn tilknyttet skolen								53	102	139
Antal børnehavebørn tilknyttet skolen	161	189	297	399	474	581	817	841	1.299	1.445
Antal kostelever, grundskoler	315	278	254	239	210	211	187	173	295	244
Antal elever international skole/afdeling				1.178	1.314	1.593	1.854	2.076	3.964	4.115

Skolepenge og SFO-betaling

Gennemsnitlig årlig betaling	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skolepenge, gymnasiale uddannelser									17.685	16.637
Skolepenge, grundskole	11.994	12.407	13.561	14.196	14.381	15.626	15.586	16.090	16.985	17.326
Skolepenge, international grundskole/afd.					26.684	28.047	29.337	29.370	30.351	34.087
SFO-betaling	10.869	11.643	11.706	12.029	13.113	12.542	12.420	12.574	13.147	13.509
Børnehavebetaling	24.256	25.766	24.587	21.690	26.093	28.598	26.449	26.875	26.891	22.675
Vuggestuebetaling							35.060	36.600	37.450	36.446

Antal ansatte personer ved DP-skoler under læreroverenskomsten og antal årsværk, fordelt e□er stilling

	2016		2017		2018	
	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk
Intervallønnede	363	357	404	399	424	414
Lærere	4.040	3.637	4.724	4.225	4.972	4.411
Børnehaveklasseledere	216	189	246	214	249	215
Antal i alt	4.619	4.183	5.374	4.838	5.645	5.041

Opgjort pr. 30. april

Fakta om øvrige ansatte

	2016		2017		2018	
	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk	Antal ansatte	Antal årsværk
Gymnasieledere og lærere			595	495	561	465
SFO-ansatte	1.046	746	1.224	860	1.263	887
Børnehaveansatte	151	123	266	229	297	263
Administrativt ansatte	357	295	472	394	483	404
Antal pedeller/tekniske serviceassistenter	311	267	385	326	393	331
Rengøringsmedarbejdere	314	224	388	267	378	281
Køkkenmedarbejdere	85	61	156	121	162	121
Chauffører	7	3	11	4	12	4
Øvrige ansatte	71	45	144	77	195	146
Antal øvrige ansatte i alt	2.342	1.763	3.641	2.772	3.744	2.903

Årsløn pr. fuldt årsværk Inkl. tillæg, ekskl. pension.

	2018 Skolestørrelse		
	0-250 elever	251-451 elever	451 elever og flere
Skoleledere på frie grundskoler	516.985	602.916	661.404
Skoleledere på DP-grundskoler	559.006	628.281	661.644
Viceskoleledere på frie grundskoler	472.005	520.413	556.857
Viceskoleledere på DP-grundskoler	492.529	537.251	558.003
Afdelingsledere på frie grundskoler	476.874	494.305	503.816
Afdelingsledere på DP-grundskoler	480.427	501.501	507.489
Lærere på basisløn på frie grundskoler	403.545	416.099	427.377
Lærere på basisløn på DP-grundskoler	409.676	418.345	428.188
Bh.kl.ledere på basisløn på frie grundskoler	371.128	382.229	393.289
Bh.kl.ledere på basisløn på DP-grundskoler	377.920	384.338	393.879

Note: Lederløn er baseret på den samlede lønudbetaling, ekskl. ferie.
Løn for lærere og børnehaveklasseledere er baseret på baggrund af løn ekskl. mer/overarbejdsbetaling og ferie.

Årsløn pr. fuldt årsværk Inkl. tillæg, ekskl. pension.

	2017
Gymnasielærere v. private gymnasiale uddannelser på DP skoler	495.127

Note: Årslønnen er opgjort som løn ekskl. mer/overarbejdsbetaling og ferie.
Statistikken er indhentet fra loenoverblik.dk og gælder pr. 2. kvartal 2017. Det er de seneste tilgængelige oplysninger.
Da antallet af institutioner er relativt lavt, er statistikken ikke opdelt på institutionsstørrelse.

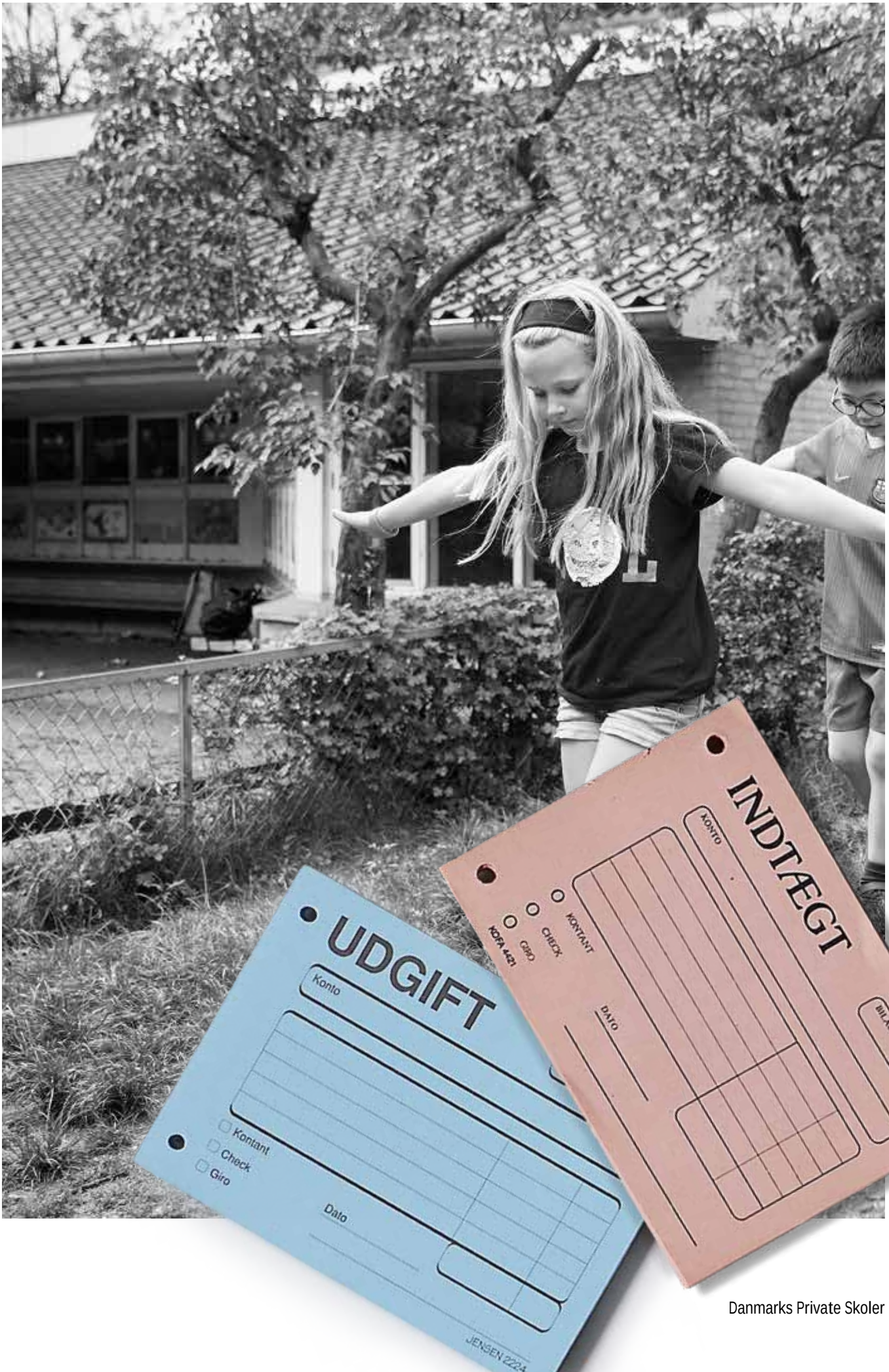
UDGIFT
Konto
Kontant
Check
Giro
Dato
JENSEN 2224
INDTÆGT
KONTO
KONTANT
CHECK
GIRO
KOFA 4421
DATO
BILAG

Danmarks Private Skoler, resultatopgørelse 2017

	2017	Budget 2017 (t. kr. ej revideret)	(Danmarks Privatskoleforening) 2016 (t. kr.)
Kontingenter	10.657.403	10.525	8.947
Administrationshonorar	252.000	550	368
Certificeringstilskud	35.599	-	-
Indtægter i alt	10.945.002	11.075	9.316
Bestyrelsesmøder	268.595	360	483
Andre udvalgsmøder og repræsentation	116.584	400	285
Årsmøde	231.568	250	279
Bestyrelses- og rep.udgi□er samt årsmøde	616.747	1.010	1.048
Lønninger m.v.	6.799.028	6.550	5.498
Dækning af udgifter ifb. m. kursusvirksomhed	-700.000	-700	-600
Lokaleomkostninger	836.601	890	773
Inventar og it	240.523	350	299
Informationsvirksomhed	705.004	400	318
Analyser og projekter	661.625	500	281
Møde- og rejseomk. ifm. interessevaretagelse	92.978	300	85
Andre administrationsomkostninger	1.150.247	1.135	969
Sekretariatet	9.786.006	9.425	7.624
DP-kurser, bestyrelsesmedlemmer	114.904	125	107
Andel af DP-FSL kursusvirksomhed	-	-	42
Kurser	114.904	125	149
Bistand til skoler og forligsnævn	106.531	250	129
Advokat	161.935	200	163
Bistand til skoler	268.466	450	292
Udgi□er i alt	10.786.123	11.010	9.113
Renteindtægter og kursregulering	158.614	50	269
Årets resultat før skat	317.493	115	472
Beregnet skat	826	-	-10
Årets resultat e□er skat	318.319	115	462

Danmarks Private Skole, balance 2017

(Danmarks Privatskoleforening)

Aktiver:	2017	2016
Omsætningsaktiver:		
Forudbetalinger	91.812	107.638
Tilgodehavender	644.703	305.615
Værdipapirer	7.459.079	7.298.602
Likvide beholdninger	7.818.693	5.231.818
Omsætningsaktiver i alt	16.014.287	12.943.673
Aktiver i alt	16.014.287	12.943.673

Passiver:		
Saldo primo	8.152.939	7.691.364
Overført fra Private gymnasier og Studenterkurser	2.625.717	-
Årets resultat	318.319	461.575
Egenkapital	11.096.975	8.152.939
Gældsforpligtelser		
Beregnet skyldig skat	-	-
Kursusbevilling	137.084	105.765
Vikarportionsmidler	2.692.258	3.573.786
Skyldig A-skat m.v.	44.380	41.968
Feriepengeforpligtelse	807.433	674.025
Skyldige omkostninger	1.236.157	362.210
Deposita vedrørende lejemål	-	32.980
Gældsforpligtelser i alt	4.917.312	4.790.734
Passiver i alt	16.014.287	12.943.673

Forslag til kontingentstruktur og kontingent for 2019

Kontingentstrukturen for foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier har været uændret i mange år. Foreningen opkræver kontingent på baggrund af en struktur, hvor der betales et grundbeløb pr. skole samt et beløb pr. elev i to kategorier. Der har været en takst pr. elev for skoler med op til 500 elever og en takst pr. elev for skoler med over 500 elever.

Bestyrelsen stiller ved årsmødet 2018 forslag til en mindre ændring i strukturen samt til en ændring i kontingenttaksterne (se forslaget nedenfor).

Ny kontingentstruktur

Den forslåede kontingentstruktur vil, som den nuværende, bestå af et grundbeløb, mens "beløb pr. elev" opdeles i tre kategorier:
– En takst pr. elev for skoler til og med 400 elever
– En takst pr. elev for skoler fra 401 til og med 800 elever
– En takst pr. elev for skoler med over 801 elever

Foreningen ønsker, med ændringen i kontingentstrukturen, at tage højde for, at der er en lidt større spredning i medlemsskolernes elevtal i dag end tidligere. Foreningen ønsker ligeledes, at der skal være en differentieret betaling, der fortsat giver en balance mellem skolestørrelse og medlemsbidrag.

Forslag til kontingent 2019

De seneste år har kontingenttaksterne for medlemskab været uændrede og er heller ikke blevet P/L-regulerede. En almindelig fremskrivning samt en vurdering af foreningens fremtidige og planlagte aktiviteter og indsatsområder viser et behov for en øget kontingentindtægt.

Bestyrelsens forslag til kontingent 2019

Grundbeløb pr. skole	kr.	12.500
Pr. elev 1 - 400	kr.	150
Pr. elev 401 - 800	kr.	100
Pr. elev over 800	kr.	50
Særlige personlige medlemmer	kr.	2.500

Danmarks Private Skole, budget 2019 (t. kr.)

	2019	2018 (ej revideret budget)	Årsregnskab 2017
Kontingenter	11.300	10.650	10.657
Andre indtægter	290	250	288
Indtægter i alt	11.590	10.900	10.945
Bestyrelsesmøder	450	360	269
Andre udvalgsmøder og repræsentation	200	300	116
Årsmøde	250	250	232
Best.- og repræsentationsudgif. + årsmøde i alt	900	910	617
Lønninger m.v.*	7.438	6.900	6.799
Planlægning, instruktion og administration	-700	-700	-700
Lokaleomkostninger	955	900	836
Inventar og it	300	300	240
Informationsvirksomhed	400	350	705
Analyser og projekter	400	400	661
Møde- og rejseomk. ifm. interessevaretagelse	150	200	93
Andre administrationsomkostninger	1.250	1.110	1.152
Sekretariatet i alt	10.193	9.460	9.786
DP-kurser, bestyrelsesmedlemmer	125	125	115
Kurser i alt	125	125	115
Bistand til skoler	200	200	106
Advokat	200	200	162
Bistand til skoler i alt	400	400	268
Udgi□er i alt	11.618	10.895	10.786
Resultat før finansielle poster m.fl.	-28	5	159
Renteindtægter og kursregulering	50	50	158
Beregnet skat	-	-	1
Årets resultat	22	55	318

Budgettet for 2019 omfatter tillige de forventede tildelinger og den budgetterede anvendelse af de to kursuspuljer, som der er redegjort for på næste side.

* Heraf løn til formand kr. 955.000. Hertil kommer pensionsordning på 18 % .

Kursuspuljer budget (t. kr.)

Vikarportionsmidler

	2019	2018 (revideret*)	Årsregnskab 2017
Saldo primo	1.763	2.693	3.574
Tilgang	1.900	1.600	1.994
Overført PGS			795
Lederkurser	-700	-700	-834
Pædagogiske diplomuddannelse	-200	-200	-230
Netværksvirksomhed	-300	-300	-371
Støtte til udviklingsarbejde	-250	-250	-848
Faglig efteruddannelse	-200	-200	-382
Studierejser	-60	-60	-111
Ekstern kursusplanlægning	-60	-60	-33
Kursusplanlægning – UVS (PU)	-30	-30	-27
Instruktion og rådgivning	-606	-606	-606
Administration	-94	-94	-94
Certificeringskurser/arbejdsmiljøkurser	-100	-30	-134
Saldo ultimo	1.063	1.763	2.693

Kursusbevillinger

	2019	2018 (revideret*)	Årsregnskab 2017
Saldo primo	62	137	106
Tilgang	525	525	526
Overført PGS	-	-	19
Nettoomkostninger kurser	-500	-600	-514
Saldo ultimo	87	62	137

*Revideret på baggrund af kendt ultimosaldo for 2017

Medlemsskoler

		Oprettet
Akademisk Studenterkursus	København N	1924
Allerød Privatskole	Lillerød	2016
Amager Privatskole	Kastrup	1977
Arrild Privatskole	Toftlund	2004
Bagsværd Kostskole og Gymnasium	Bagsværd	1908
Bernadotteskolen	Hellerup	1949
Billums Privatskole	Kgs. Lyngby	1946
Birkerød Privatskole	Birkerød	1920
Bogø Kostskole	Bogø By	1887
Bornholms Frie Idrætsskole	Rønne	2004
Borup Privatskole	Borup	1988
Bredballe Privatskole	Vejle	2013
Brenderup og Omegns Realskole	Brenderup	1911
Børneskolen Bifrost	Herning	1987
C. la Cours Skole	Randers	1876
Carolineskolen	København Ø	1805
Christianshavns Døttreskole	København K	1799
Copenhagen City School	København V	1995
Copenhagen International School	Nordhavn	1963
Det Kgl. Vajsenhus	København K	1727
Det Kristne Gymnasium	Ringkøbing	1979
Deutsches Gymnasium fúr Nordschleswig	Aabenrå	1959
Dyhrs Skole	Slagelse	1881
Egebakkeskolen	Brabrand	1995
Elise Smiths Skole	Aarhus C	1824
Esbjerg International School	Esbjerg	2008
Esbjerg Realskole	Esbjerg	1883
Forberedelsesskolen	Randers	1905
Forældreskolen Aarhus	Aarhus	1867
Fredericia Realskole	Fredericia	1895
Frederik Barfods Skole	Frederiksberg	1834
Frederiksberg Privatskole	Rødovre	1943
Frederikssund Private Realskole	Frederikssund	1889
Frøbjerg – Orte Friskole	Aarup	1993
Gentofte Studenterkursus	Hellerup	1964
Giersings Realskole	Odense	1866
Gladsaxe Privatskole	Lyngby	1956
Greve Privatskole	Greve	1976
Grindsted Privatskole	Grindsted	1902
Haderslev Realskole	Haderslev	1944
Helsinge Realskole	Helsinge	1938
Henriette Hørlücks Skole	Odense	1870
Herlev Privatskole	Herlev	1967

		Oprettet
Herlufsholm Skole og Gods	Næstved	1565
Hillerød Privatskole	Hillerød	2007
Hindholm Privatskole	Fuglebjerg	1916
Hjørring Private Realskole	Hjørring	1875
Holbæk Private Realskole	Holbæk	1846
Horslunde Realskole	Horslunde	1895
Hovedstadens Kristne Gymnasium	Vanløse	2018
Hulvej Privatskole	Horsens	1834
Hvidovre Privatskole	Hvidovre	2015
Høje-Taastrup Private Gymnasium	Høje-Taastrup	1979
Høng Privatskole	Høng	1898
Haahrs Skole	Svendborg	1893
Ida Holsts Skole	Svendborg	1880
Idestrup Privatskole	Idestrup	2011
Ingrid Jespersens Gymnasieskole	København Ø	1894
Institut Sankt Joseph	København Ø	1858
International School Ikast-Brande	Ikast	2009
International School of Billund	Billund	2012
International School of Hellerup	Hellerup	2009
Interskolen	Viby J	1977
Johannesskolen	Frederiksberg	1910
Kaptajn Johnsens Skole	Frederiksberg	1887
Karrebæksminde Privatskole	Karrebæksminde	2016
Kildegård Privatskole	Hellerup	1870
Kirstine Seligmanns Skole	Vejle	1882
Klostermarksskolen	Aalborg	1871
Kolding Realskole	Kolding	1890
Kornmod Realskole	Silkeborg	1900
Krebs` Skole	København Ø	1872
Kvikmarkens Privatskole	Søborg	1966
Københavns Private Gymnasium	København Ø	2011
Københavns Skole og Idrætsakademi	København Ø	2014
Køge Bugt Privatskole	Solrød Strand	1979
Køge Private Realskole	Køge	1996
Laursens Realskole	Aarhus C	1886
Lyngby Friskole	Kgs. Lyngby	1975
Lyngby Private Skole	Lyngby	1871
Mariagerfjord Idrætsskole	Hobro	2012
Marie Jørgensens Skole	Odense	1879
Marie Kruses Skole	Farum	1868
Marie Mørks Skole	Hillerød	1895
Marieskolen	Tønder	2015
N. Kochs Skole	Aarhus C	1866

N. Zahles Gymnasieskole	København K	1851
N. Zahles Seminarieskole	København K	1895
Niels Steensens Gymnasium	København Ø	1950
Nordsjællands Grundskole og Gymnasium	Hørsholm	1988
Nyborg Friskole	Nyborg	1996
Nyborg Private Realskole	Nyborg	1882
Nykøbing Falster Realskole	Nykøbing F	1897
Nørre Aaby Realskole	Nørre Aaby	1896
Nørreådal Friskole	Brønderslev	2015
Nørreåskolen	Bjerringbro	2008
Odder lille Friskole	Odder	1985
Otterup Realskole	Otterup	1884
Oure Kostgymnasium Sport & Performing Arts	Oure	1987
Per Gyrum Skolen	Nivå	2015
Prins Henrik Skole, Lycée Francais	Frederiksberg	1954
Privatskolen Als	Sønderborg	1988
Privatskolen Frederikshavn	Frederikshavn	1885
Privatskolen Nakskov	Nakskov	1850
Privatskolen i Sæby	Sæby	1974
Randers Realskole	Randers	1869
Rathlouskolen	Odder	1928
Riberhus Privatskole	Ribe	2005
Ringe Kost- og Realskole	Ringe	1907
Roskilde Private Realskole	Roskilde	1874
Rungsted Private Realskole	Rungsted Kyst	1920
Rygaards Skole	Hellerup	1909
Ryomgaard Realskole	Ryomgård	1913
Rønde Privatskole	Rønde	1917
Rønne Privatskole	Rønne	1888
Sankt Annæ Skole	København S	1897
Sankt Ansgars Skole	København N	1906
Sankt Birgitta Skole	Maribo	1916
Sankt Knud Lavard Skole	Lyngby	1954
Sankt Nikolaj Skole	Esbjerg	1905
Sankt Pauls Skole	Taastrup	1976
Sankt Petri Skole	København K	1575
Sct. Albani Skole	Odense	1868
Sct. Ibs Skole	Horsens	1872
Sct. Joseph Skole	Ringsted	1914
Sct. Joseph Søstrenes Skole	Charlottenlund	1888
Sct. Joseph Søstrenes Skole	Nykøbing F	1921
Sct. Knuds Skole & Børnehave	Fredericia	1686
Sct. Mariæ Skole	Aalborg	1899

Sct. Michaels Skole	Kolding	1882
Sct. Norberts Skole	Vejle	1905
Sejergaardsskolen	Tølløse	1895
Sigerslevøster Privatskole	Frederikssund	1983
Skanderborg Realskole	Skanderborg	1884
Skipper Clement Skolen	Aalborg	1873
Skolen ved Havet	Hundested	2017
Skorpeskolen	Hellebæk	2013
Skt. Josefs Skole	Roskilde	1904
Skt. Knuds Skole	Aarhus C	1873
Skærbæk Realskole	Skærbæk	1919
Solhverv Privatskole	Hobro	1934
Solsideskolen	Nørresundby	1902
Sorø Privatskole	Sorø	1887
Stenhus Kostskole	Holbæk	1906
Stenløse Privatskole	Stenløse	1974
Stenoskolen	Nykøbing F	1920
Strandmølleskolen	Assens	1878
STUK (Studenterkurset & Kostskolen i Sønderjylland)	Toftlund	1977
Søborg Privatskole & Skovbørnehave	Gilleleje	1976
Sønderborg International School	Sønderborg	2011
Th. Langs Skole	Silkeborg	1882
Thy Privatskole	Thisted	2016
Tolstrup-Stenum Friskole	Brønderslev	1988
Tølløse Privatskole og efterskole	Tølløse	1928
Taastrup Realskole	Taastrup	1905
Ugelbølle Friskole	Rønde	2010
Vejlefjordskolen	Daugård	1890
Vestegnens Privatskole	Taastrup	1980
Viborg Private Realskole	Viborg	1890
Vidar Skolen	Gentofte	1950
Vinderup Realskole	Vinderup	1918
Vinderød Privatskole	Frederiksværk	2015
Vor Frue Skole	Næstved	1923
Øbro Fri Skole	København Ø	1974
Ådalens Privatskole	Ishøj	1982
Aalborg City Gymnasium	Aalborg	1939
Aalestrup Realskole	Aalestrup	1904
Aarhus Academy for Global Education	Højbjerg	2012
Aarhus Private Gymnasium	Højbjerg	2015
Aarhus Privatskole	Viby J	2007

Danmarks Private Skoler
Ny Kongensgade 15

1472 København K

Telefon 33 30 79 30

info@privateskoler.dk
www.privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
grundskoler & gymnasier